

Fördjupning av översiktsplan för Köpings tätort

ANTAGANDEHANDLING

© Köpings kommun
Rapporten skriven av
Samhällsbyggnadsförvaltningen, 2024-03-01
Antagen av:
ANTAGANDEHANDLING

Förord

Fördjupning av översiktsplanen för Köpings tätort är i första hand en digital produkt som man når på webbsidan <http://www.koping.se/oversiktsplan>. Där finns alla nedanstående textkapitel och en interaktiv karta där man kan tända och släcka olika kartlager och läsa om förslagen i kartan. Detta är ”pappersversionen” av textkapitlen. För att ta del av hela planen, se också delen Kartor.

Innehåll

1 Om översiktsplanen	6
Vad är en fördjupning av översiktsplan?.....	6
Geografisk avgränsning.....	6
Tematisk avgränsning.....	7
Tidshorisont.....	8
Hur ska översiktsplanen tolkas/användas?.....	8
Fördjupningens relation till den kommunövergripande översiktsplanen och andra kommunala planer och dokument	9
Hur översiktsplanen har tagits fram.....	9
2 Utgångspunkter	12
Planeringsunderlag.....	12
Befolkningsutveckling	12
Mål- och styrdokument.....	12
Målbild Köping 2040 med utblick mot 2050	12
3 Köpings bebyggelse	14
Centralorten Köping idag.....	14
Utvecklingsinriktning för bebyggelsen	14
Gestaltad livsmiljö.....	16
Bevara det som är värdefullt	17
Gestalta det nya som byggs	18
4 Bostäder	21
Bostadsutbud.....	21
Goda och hållbara boendemiljöer.....	21
Funktionsblandning.....	23
Motverka boendesegregation.....	24
Boende för personer med olika behov av stöd	24
Häsnära boende	25
5 Näringsliv	27
Övergripande ställningstaganden för näringslivets utveckling	27
Lokaliseringsprinciper för olika slags verksamheter.....	28
Funktionsblandning.....	28
Utbyggnadsområden för verksamheter	29
Handel och kommersiell service.....	30
Besöksnäring.....	31
Drivmedel.....	32

6 Skola och offentlig service	33
Skola och förskola.....	33
Vård och annan offentlig service.....	35
7 Fritid	36
Kultur, idrott och fritid.....	36
8 Grönstruktur.....	40
Naturlandskapet kring Köpings tätort.....	40
Värdet av gröna områden	40
Utveckling av Köpings grönstruktur	41
9 Trafik	47
Övergripande ställningstaganden	47
Gång- och cykeltrafik.....	48
Kollektivtrafik.....	49
Biltrafik	51
Godstransporter.....	53
Framtida järnvägssträckning.....	56
10 Riksintressen	59
Om riksintressen	59
Yrkesfiske, sjöar, 3 kap 5 § MB	59
Anläggningar för kommunikation, 3 kap 8 § MB.....	59
Rörligt friluftsliv, 4 kap MB	61
Naturvård, 4 kap MB.....	61
Ordlista och definitioner	62
Källförteckning	65
Bilagor	67

1 Om översiktsplanen

Vad är en fördjupning av översiktsplan?

Varje kommun ska, enligt 3 kap. plan- och bygglagen, ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunen. En översiktsplan är ett strategiskt politiskt dokument. Översiktsplanen ska ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. En översiktsplan är inte juridiskt bindande men den är vägledande för efterföljande planläggning, lovgivning och tillståndsprövning. Planen ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas samt hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Kommunfullmäktige ska minst en gång per mandatperiod ta ställning till om översiktsplanen är aktuell i förhållande till de krav som lagen ställer på vad som ska framgå av översiktsplanen.

I Köping kommuns översiktsplan, som antogs 2012 och aktualitetsförklarades 2018, finns den generella inriktningen för mark- och vattenanvändningen för hela kommunen men för vissa områden, till exempel kommunens tätorter, behövs mer detaljerad planering.

En fördjupning av översiktsplanen kan mer detaljerat beskriva utvecklingen av mark- och vatten inom ett visst område i kommunen. En fördjupning av översiktsplanen är en ändring av översiktsplanen inom ett begränsat område och på en högre detaljnivå. Den här fördjupningen av översiktsplanen gäller Köpings tätort.

Geografisk avgränsning

Den geografiska avgränsningen för fördjupningen av översiktsplanen för Köpings tätort är den befintliga tätorten samt utpekade utbyggnadsområden och grönområden. Planen redovisar delvis också framtida utbyggnadsriktning utanför denna avgränsning.

Geografisk avgränsning

Tematisk avgränsning

Fördjupningen av översiktsplanen handlar främst om en revidering av föreslagen markanvändning i tätorten, där ställningstaganden för bebyggelse, bostäder, näringsliv, fritid, grönsstruktur och trafik har förtydligats i varsitt kapitel. När kartan för tätorten har utformats har en lång rad hänsyn tagits och tematiska underlag använts, vilka beskrivs i bilagan Planeringsunderlag. Kapitel med kommunala ställningstaganden för dessa teman ingår dock inte i denna fördjupning utan återfinns i den gällande och i kommande kommunomfattande översiktsplan. Exempel på sådana teman är regionala kommunikationer, mellankommunala frågor, areella näringar, teknisk försörjning, beredskap, naturvård, klimatanpassning samt risker så som radon, översvämning, förorenad mark med mera.

Mellankommunala frågor

Mellankommunala frågor behandlas främst i den kommuntäckande översiktsplanen. De företeelser som tas upp i fördjupningen av översiktsplanen som Köping kommun anser är viktiga mellankommunala frågor är möjlig framtida sträckning av järnvägen, möjlig utbyggnad av hamnen och föreslagen ändrad sträckning för transporter med farligt gods. Kommunerna har ett gemensamt intresse att verka för att kommunikationer håller god standard.

Tidshorisont

Fördjupningen av översiktsplanen tas fram som en målbild för markanvändningen år 2040, med utblick mot 2050.

Hur ska översiktsplanen tolkas/användas?

Översiktsplanen ska vara vägledande i beslut om plan- och bygglovsfrågor och kommunala investeringar i infrastruktur, med mera, men den är inte juridiskt bindande. Inför genomförande regleras markanvändning och byggande ofta i juridiskt bindande detaljplaner som är mer konkreta och gäller ett begränsat område. De bestämmer till exempel hur mycket som får byggas på en tomt.

Översiktsplanen redovisar den planerade markanvändningen så att det tydligt framgår var kommunen tagit ställning till att bevara eller ändra markanvändningen. På de platser där det inte finns specifika ställningstaganden är huvudregeln är att pågående markanvändning är tänkt att fortsätta. Oftast finns en detaljplan som styr tillåten markanvändning. Det är dock möjligt att utveckla och förändra även dessa befintliga delar av tätorten, om så prövas lämpligt. Vid en sådan prövning används de generella ställningstagandena i fördjupningen av översiktsplanen som stöd.

Med de i kartan markerade utbyggnadsområdena visar kommunen vilka områden man anser vara särskilt lämpliga att bebygga för olika ändamål. Det kan i vissa fall vara möjligt att bebygga även andra platser, om det är förenligt med översiktsplanens övriga ställningstaganden.

Skyddszoner är inte redovisade i kartan och nya bostäder behöver därför hållas på tillräckligt avstånd från utbyggnadsområden för verksamheter och andra anläggningar som kan bli störande.

Kartan i fördjupningen av översiktsplanen är framtagen med inspiration av Boverkets ÖP-modell version 2.1. Kartan är ritad ungefär i skalan 1:10 000 och utbyggnadsområden, vägdragningar etc. är därför ungefärliga och utreds noggrannare i ett senare skede.

Översiktsplanen är inget genomförandeverktyg. Att ett område är utpekad som till exempel utbyggnadsområde för verksamheter i översiktsplanen, innebär att kommunen anser att inriktningen för framtida utveckling ska vara verksamheter. Om och när det förverkligas genom detaljplaneläggning och byggnation, styrs i de allra flesta fall av den eller de som äger marken. Man kan dock räkna med att kommunen kommer att neka bygglov eller planförfrågningar som inte stämmer med eller försvårar en utveckling mot den viljeinriktning som finns i översiktsplanen.

Fördjupningens relation till den kommunövergripande översiktsplanen och andra kommunala planer och dokument

Fördjupningen av översiktsplanen för Köping tätort kommer att ersätta gällande mark- och vattenanvändning som pekats ut för området Köpings tätort i ”Köping i framtiden” översiktsplan för Köpings kommun, antagen 24 september 2012.

De tydligaste exemplen på utbyggnadsområden eller åtgärder som återfinns i översiktsplanen från 2012 men som nu utgår är följande:

- B:7 nytt verksamhetsområde Strö invid E18 utgår
- B:8 nytt verksamhetsområde Byslätten utgår inklusive A:7 som minskas ner
- D:6 Nytt bostadsområde Mariebergs gård utgår
- D:8 Nytt bostadsområde Skogsborgs gård utgår
- T:13 Kurvrätning av Målarbanan utgår
- U:8 utbyggnadsriktning Köping öster och vägreservat T:5 tonas ner. Utredningsområdet ersätts av konkretare utbyggnadsområden.

Därutöver har flera utbyggnadsområden som finns i översiktsplanen 2012 ändrat form eller innehåll som resultat av olika utredningar, samt nya utbyggnadsområden och andra åtgärder tillkommit.

De generella målsättningar och ställningstaganden för olika tematiska frågor som finns i den kommunövergripande översiktsplanen gäller fortfarande. Om den kommunövergripande översiktsplanen och fördjupningen av översiktsplanen upplevs motsägelsefulla, är det den nyare fördjupningen av översiktsplanen som gäller.

Juridiskt bindande planinstrument, som områdesbestämmelser, detaljplaner och fastighetsplaner, gäller fortsatt i enlighet med gällande lagstiftning. Om fördjupningen av översiktsplanen föreslår en annan markanvändning än den som gäller enligt plan kan det signalera en vilja från kommunens sida att ändra gällande detaljplan.

Andra kommunala dokument så som planprogram och policydokument har använts som planeringsunderlag vid framtagandet av översiktsplanen och är oftast mer detaljerade inom sitt tematiska område. Om denna fördjupning av översiktsplanen och ett sådant dokument skulle stå i konflikt med varandra när det gäller markanvändning, är det översiktsplanen som gäller.

Hur översiktsplanen har tagits fram

Planprocessen

Hur man tar fram en översiktsplan beskrivs i plan- och bygglagens tredje kapitel. I planprocessen vägs olika samhällsintressen mot varandra i en demokratisk process samtidigt som enskildas rättigheter beaktas. Innan kommunen antar en fördjupning av översiktsplanen ska kommunen samråda med myndigheter, grannkommuner,

kommunens invånare och andra som är berörda. Efter samrådet sammanställs inkomna synpunkter och planförslaget revideras. Kommunen ska sedan ställa ut det färdiga planförslaget och låta det granskas. Granskning utgör ytterligare ett tillfälle att lämna synpunkter innan översiktsplanen antas av kommunfullmäktige.

Tidplan

Samråd: maj - november 2022

Granskning: november 2023 - januari 2024

Antagande av kommunfullmäktige: våren 2024

Medborgardialog

Kommunens invånare har kunskaper och synpunkter som är värdefulla i planarbetet. Under framtagandet av fördjupningen av översiktsplanen har kommunens invånare getts möjlighet att lämna synpunkter på förslaget under samrådet. Se bilaga Samrådsredogörelse och Utlåtande. Tidigt i processen gjordes också en medborgarenkät med fem enkätfrågor om den fysiska miljön inom Köpings tätort.

Deltagande tjänstemän och politiker

Politisk styrgrupp

Kommunstyrelsens arbetsutskott	Per Ågren (S)
	Andreas Trygg (V)
	Astrid Lamprecht (KD)
	Maria Liljedahl (SD)
	Ola Saaw (M)

Projektgrupp

Samhällsbyggnadsförvaltningen	Angelica Sjölund, planhandläggare
	Anita Iversen, planchef
	Christina Schyberg, f.d. ekolog
	Leo Pedersen, f.d. planhandläggare
	Marina Ljungsved, planhandläggare
	André Berggren, planhandläggare
	Anders Lind, planhandläggare
	Pia Lindahl, f.d. miljöstrateg
	Mikael Norman, f.d. mark- och exploateringschef
	Maria Lundin, ekolog
	Andreas Rönnqvist, mark- och exploateringsingenjör
Kommunledningsförvaltningen	Annelie Hedvall, f.d. enhetschef, Turismenheten
	Camilla Blomqvist, f.d. näringslivschef
Kultur, fritid-, och folkhälsoförvaltningen	Anders Eriksson, enhetschef anläggningar
	Roy Cassé, enhetschef museet

Social och arbetsmarknad	Caroline Evenbom, Verksamhetsutvecklare
Vård- och omsorgsförvaltningen	Eva Saaw, utvecklare
Utbildningsförvaltningen	Katarina Sohlman, f.d. förvaltningssekreterare
	Lars Holmgren, ekonom
Köpings Bostads AB	Peter Landin, VD
	Lena Ekman, marknadschef
Västra Mälardalen Energi och Miljö	Dennis Fasth, VA-projektör
	Elin Granberg, avdelningschef
	Frida Nordlundh, landskapsarkitekt
	Jesper Eklund, trafikplanerare
	Maria Zetterberg Moberg, trafikingenjör, konsult
	Sverker Lindberg, stabschef
GIS och Webb	
Samhällsbyggnadsförvaltningen	Leif Norberg, GIS ingenjör
	Sofie Clefberg, informationsdesigner

2 Utgångspunkter

Utgångspunkten för översiktsplanen överensstämmer med plan- och bygglagens syfte, nämligen att främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer. Utöver lagregleringen styrs innehållet i fördjupningen av översiktsplanen av politiska beslut som kommit till uttryck i visioner, handlingsprogram, måldokument och liknande på nationell, regional och kommunal nivå. I planen har avvägningar gjorts mellan olika intressen. Planen ger vägledning för beslut om användningen av mark- och vattenområden samt hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Kommunen ska planera och arbeta för att genomföra planen genom att låta översiktsplanen vara vägledande i det kommunala budgetarbetet.

Planeringsunderlag

När kommunen har samråd om ett förslag till översiktsplan ska kommunen enligt plan- och bygglagen 3 kap. 8§ redovisa det planeringsunderlag som har betydelse för bedömningen av förslaget. I bilagan Planeringsunderlag sammanfattar och hänvisar vi till relevant planeringsunderlag och på vilket sätt som det har använts vid framtagande av fördjupningen av översiktsplanen för Köpings tätort.

Befolkningsutveckling

För att ha en beredskap att kunna möta en eventuell ökad efterfrågan på bostadsbyggande, etableringar eller samhällsfunktioner behöver den fysiska planeringen ha en framförhållning och ta höjd för en ökande befolkning genom en god planberedskap. Fördjupningen av översiktsplanen har utgått från ett scenario där det skulle bo cirka 20 700 personer i Köpings tätort år 2040 och cirka 21 200 år 2050, jämfört med 18 720 personer 2020. Se bilaga Planeringsunderlag för mer information om befolkning och prognoser.

Mål- och styrdokument

Det finns flera nationella, regionala och kommunala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling som översiktsplanen bör sträva mot att uppnå. Dessa beskrivs i bilaga Mål- och styrdokument. Utifrån dessa har nedanstående förslag till målbild för arbetet med fördjupning av översiktsplanen formulerats.

Målbild Köping 2040 med utblick mot 2050

Köping är den välkomnande och trygga kommunen med närhet till mycket. Köping är den levande industristaden, som har ett strategiskt läge vid Mälaren och där järnvägen, E18 och hamnen innebär stora möjligheter för goda kommunikationer och hållbart

resande. Att dessutom Bergslagens mystiska natur och Mälardalslandskapets öppna landskap med lövskogar finns runt knutarna gör att här finns möjlighet till ett aktivt och attraktivt friluftsliv. Med tydlig inriktning mot attraktiva områden och trygghet är Köping ett självklart val när det gäller bosättning och verksamhetsetableringar.

- Köping är en *levande stad* där våra invånare trivs och mår bra. Här är nära till det man behöver för ett gott och enkelt vardagsliv.
- Genom förtätning skapas en *levande stad* med centrum- och stationsnära boende i tätorten.
- Kommunen ger förutsättningar för en *levande stad* genom att ha god planberedskap för företagsetableringar, bostäder och offentlig service.
- Kommunen kan bidra till en *levande stad* genom att utveckla befintliga grönområden och parker genom upprustning och underhåll, samt att tillgängligheten för alla ska prioriteras.
- Köping ska verka för att bygga och skapa trygga platser och mötesplatser som är tillgängliga för alla vilket bidrar till en *levande stad*.
- Hållbarhet och folkhälsa bidrar till en hållbar *levande stad*.

Barnperspektivet ska vara en naturlig utgångspunkt, men det handlar också om hur man kan bidra till ett hälsosamt och tryggt liv, där medborgarna oberoende av ålder och ekonomiska förutsättningar kan få inflytande över sin närmiljö.

Det krävs att kommunen hela tiden ser till helheten och växer med ansvar. Genom god fysisk planering och genomtänkta projekt kan kommunen skapa förutsättningar för att tillgodose en växande befolkning.

3 Köpings bebyggelse

Centralorten Köping idag

Köping är centralorten i Köpings kommun, Västmanlands län. Tätorten har sitt medeltida ursprung på en rullstensås intill Köpingsån och utvecklades till en industristad med hamn i Mälaren. Tätorten är omgiven av några rekreationsskogar i ett jordbrukslandskap. Järnvägen MälARBanan, väg E18 och länsväg 250 erbjuder goda kommunikationer. Av Köping kommuns 26 133 invånare bor knappt 19 000 i centralorten.

Utförligare beskrivningar av Köping finns i kommunens olika planeringsunderlag.

Utvecklingsinriktning för bebyggelsen

Avsnittet handlar om övergripande strategier för hur framtida bebyggelse lokaliseras.

Hålla tätorten kompakt

- Nybyggnation ska i första hand ske inom två till tre kilometer från centrum. Med korta avstånd finns förutsättningar för att hållbara transporter så som gång- och cykeltrafik kan stå för en större del av resorna.
- En stor del av tätortsutvecklingen ska ske genom förtätning eller komplettering av den befintliga bebyggelsestrukturen. Då kan i stor utsträckning befintlig teknisk infrastruktur användas samtidigt som det stärker underlaget för den service som finns.
- Helt nya områden placeras så att staden hålls kompakt. Placering och utbyggnadsordning ska kunna motiveras utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

Utbyggnadsriktningar

- Köpingsvikens stränder ska utvecklas och tillgängliggöras för invånarna så att Köpingsvikens stränder i framtiden har större inslag av bostäder och rekreation jämfört med idag när området präglas av industrier. Inga fler industrier eller andra verksamheter ska etableras öster om utbyggnadsområde Sjötullen på södra sidan Köpingsviken, och inte heller längs Köpingsvikens norra strand öster om nuvarande Tibnor. Inga nya störande verksamheter bör heller etableras i Hushagen (området kring kvarteret Ögir och Mariakajen).
- En bebyggelseutveckling på norra sidan E18 skulle skapa en rumslig barriäreffekt med få kopplingar emellan, därför bör en sådan tätortsutveckling undvikas i denna översiktsplans tidshorisont.
- Den sammanlagda barriäreffekten som E18, hamnen, industrierna och järnvägen innebär gör att Köping har två mer naturliga riktningar att växa åt, sydväst och nordost.

- Ängebyleden/länsväg 580 är en befintlig väg som är lågt utnyttjad men med god tillgänglighet till E18, länsväg 250 och Köpings tätort. Därför planeras mer bebyggelse längs Ängebyleden, på lång sikt också söder om Ängebyleden.
- En ny motorvägsavfart ”Köping öster” med förbindelse ner till Västeråsvägen har i dagsläget mycket låg samhällsnytta och kan i översiktsplanens tidshorisont inte motiveras av behov av exploatering. En sådan utveckling kan dock bli aktuell på mycket lång sikt.
- I gränslandet mellan stad och land behöver utveckling av bebyggelse eller andra större förändringar av markanvändningen som regel prövas i detaljplan. Tätortens randzon är viktig för dess framtida tillväxt och kommunens bedömning av frågor som framtida bebyggelsemönster, vatten- och avlopps försörjning, vägar etc., måste ske samlat.

Befintliga verksamheter som ger störningar och risker

- Det finns ett antal störande verksamheter i anslutning till Norsa avloppsreningsverk, i hamnen och Byslättnens industriområde som ska kunna bedrivas vidare. De risker och störningar som de verksamheterna medför blir styrande för vilken bebyggelseutveckling som blir möjlig i närområdet.
- Däremot önskar kommunen att Hushagen (kvarteret Ögir) och Nibble industriområde utvecklas mot icke störande verksamheter, och att transporter med farligt gods leds utanför stadskärnan.

Bygga på jordbruksmark?

Jordbruk är av nationell betydelse för livsmedelsförsörjningen. Enligt miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark bara tas i anspråk för ny bebyggelse om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och det inte finns annan mark som är lika lämplig. Runt Köpings tätort finns fin jordbruksmark, där mycket av åkrarna används för sädesodling, och så finns även fina tätortsnära skogar som invånarna använder för rekreation.

- Strategin för att minska arealen jordbruksmark som behöver tas i anspråk för tätortsutveckling är att försöka förtäta på ineffektivt använda ytor i den befintliga staden, och att använda marken effektivt när vi bygger nya områden. Endast mindre delar av de tätortsnära skogarna kan bebyggas utan att förstöra deras ekologiska och rekreativa värden. Staden ska byggas ”inifrån och ut” så att några av de utbyggnadsområden som pekats ut på jordbruksmark blir aktuella att bebygga först på mycket lång sikt.

Motiveringar och konsekvenser av inanspråktagande av jordbruksmark beskrivs i miljökonsekvensbeskrivningen.

Dagvatten och översvämningsrisk

Hårdgjorda ytor i städer förhindrar att regnvatten infiltreras ner i jorden, utan behöver ledas bort i diken och ledningar. Klimatförändringarna kommer göra att det blir allt

vanligare med kraftiga regn. Ledningsnätet för dagvatten är på flera håll redan idag hårt belastat, och Köpings lerjordar och flacka terräng gör att vissa markområden översvämmas vid kraftiga regn. Översvämningsrisken har påverkat vilka markområden som har pekats ut för ny bebyggelse i översiktsplanens karta.

En dagvattenpolicy och dagvattenplan, inklusive riktlinjer för ny bebyggelse med hänsyn till översvämningsrisk, håller på att arbetas fram. Principerna för kommunens planering baseras på riskavvägning; vilka sannolikheter för skadligt höga vattennivåer som bedöms vara acceptabla för olika slags bebyggelse, beroende på bebyggelsens ekonomiska värden, tekniska livslängd och eventuella samhällsviktiga funktion.

- Principer för höjdsättning av olika slags bebyggelse kontra översvämningsrisk ska tas fram och inarbetas i den kommunomfattande översiktsplanen.
- Stora ytor behöver tas i anspråk för fördröjning av vatten i anslutning till tätorten och i nya exploateringsområden, för att inte ge översvämningsvatten nedströms och för att förbättra vattenkvaliteten i Köpingsviken.
- Med dagens lagstiftning kan kommunen sällan kräva lokalt omhändertagande av dagvatten på privat mark. Kommunkoncernen kan dock föregå med gott exempel genom att ordna lokalt omhändertagande av dagvatten på egna fastigheter där vi ser att det kan hjälpa översvämningsrisken nedströms.

Konsekvenserna av ett genomförande av fördröjningen av översiktsplanen med avseende på dessa vattenfrågor beskrivs i miljökonsekvensbeskrivningen.

Gestaltad livsmiljö

Arkitektur, form, design, konst och kulturarv har betydelse i samhällsplanering och vid byggande eftersom den gestaltade livsmiljön påverkar alla människor i deras vardag. Avsnittet innehåller ställningstaganden som bidrar till Köping som en attraktiv, trygg och inspirerande stad där våra invånare trivs och mår bra.

Övergripande ställningstaganden om gestaltning

- God gestaltning ska genomsyra planeringen från idé till fysiskt resultat.
- Se till helheten i stadsbilden med bebyggelse, gaturum och platsbildning samt grönska.
- Ny bebyggelse ska utformas omsorgsfullt med genomtänkt arkitektur och hög kvalitet för lång hållbarhet.
- Det som är positivt i Köpings stadsbild, som till exempel den karakteristiska stadskärnan, den relativt låga bebyggelsen och de många genomarbetade och välplanerade bostadsområdena, ska bevaras och vidareutvecklas.
- Det nya byggandet ska avspegla sin tids arkitektur samtidigt som gestaltningen ska anpassas till och samspela med den befintliga strukturen och arkitekturen.
- Förtätningsprojekt ska skapa mervärde samtidigt som befintliga kvalitéer och värden tas tillvara.

Bevara det som är värdefullt

I Köping finns många kulturhistoriskt intressanta och av Köpingsbor omtyckta äldre byggnader. Även nyare tiders årsringar i bebyggelsen ger intresseväckande dimensioner och ger en variation som är en tillgång när vår stad utvecklas. Köpings befintliga bebyggelse beskrivs i bilaga.

Ställningstaganden:

- Bevara karaktäristiken i den tidstypiska arkitekturen och den tidens formspråk och ideal vid upprustning, om- och tillbyggnader.
- Värna de karakteristiska flerbostadshusen och gruppbebyggda småhusen från mitten av 1900-talet som utgör en stor del av Köpings tätorts bebyggelse och stadsbild.
- Förteckna och beskriv de olika bostadsområdena vad gäller karaktäristik som beslutsunderlag för bygglov.
- Inventera gällande detaljplaner vad gäller gestaltungsbestämmelser och komplettera med nya där man vill bevara karaktäristiska egenskaper och arkitektoniska och kulturhistoriska värden.
- Förteckna byggnadsområden och byggnader som bör skyddas särskilt, med förslag på skyddsformer.
- I väntan på att ovanstående beslutsunderlag finns framtaget ska de byggnader och områden som är utpekade i Arkitekturguiden och rapporten Värdefulla bebyggelsemiljöer i Köpings stad särskilt beaktas och antikvarisk expertis ska konsulteras vid behov.

Gestalta det nya som byggs

Ny bebyggelse i bostadsområden

Ställningstaganden:

- Strukturen och karaktären i de befintliga områdena ska behållas eller utvecklas vid komplettering och förtätning.
- I gestaltningen av nytillkommande bebyggelse ska hänsyn tas till den tidstypiska karaktären hos den befintliga bebyggelsen så att den historiska utvecklingen framgår i de olika områdena. Det innebär inte att det nya byggandet utformas som kopior av äldre bebyggelse utan den kan avspegla nutidens arkitektur men med anpassning vad gäller form, material och färg så att en god helhetsverkan uppnås.
- Ny bebyggelse ska avspegla den nya tidens arkitektur och ha en genomarbetad gestaltning.
- Denna grundregel kan användas där inte andra förutsättningar styr utformningen av bebyggelsen: Nya byggnader placeras i gatuliv eller med smal förgårdsmark, med fönstersättning som ger möjlighet till kontakt med och uppsikt över gatan, och genom placering av eventuella balkonger mot gatan. Detta med tanke på gatubilden och för att bidra till gatulivet.
- Principer och idéer för gestaltningen ska tas med tidigt i planeringsprocessen för att skapa dialog och förståelse för resultatet.
- Nya detaljplaner ska alltid föra ett resonemang kring gestaltning.

Områden för industri och liknande verksamheter

Ställningstaganden:

- Bibehåll Köpings struktur med tydlig avgränsning mellan industriområden och bostäder, men arbeta samtidigt för en ökad funktionsblandning på tätortsnivå. Se avsnitt Funktionsblandning i kapitel Näringsliv.
- Skapa mer sammanhängande stråk av byggnader utmed trafiklederna.
- Eftersträva harmonisering av färgsättning vid ny- och tillbyggnader. Detta kan bidra till att minimera ingreppet i landskapsbilden och stadsbilden.
- Upprätta ett gestaltungsprogram för verksamhetsområdena för att tydligt förmedla kommunens viljeriktning vad gäller exempelvis placering och färgsättning.

Täthet och höjdskala

Ställningstaganden:

- Bebyggelsens täthet, höjdskala och gestaltning ska anpassas till läget i staden och förhålla sig till omgivande bebyggelse.

- Den generella principen är att ju mer centralt desto tätare bebyggelse.
- Staden kan fortsätta att växa på höjden genom att det nya som byggs ofta kan vara någon våning högre än omgivande bebyggelse, där det är lämpligt. Större skaländringar kan ske där staden byter användning och längs större gaturum, exempelvis vid Mariakajen, längs Järnvägsgratan och södra sidan av Bergslagsvägen.
- Enstaka höghus kan uppföras för att tydliggöra strategiska platser som entré till centrum, stadsdelscentrum, nya järnvägsstationen och andra viktiga mål- och mötespunkter. Höga hus ska lokaliseras med eftertanke eftersom de påverkar Köpings siluett.

Stråk och offentliga rum

Ställningstaganden:

- Det ska finnas ett helhetstänk och långsiktig inriktning för gestaltning, investeringar och underhåll av olika slags offentliga rum, exempelvis för parker, lekparkar och belysning.
- Utveckla de strategiska stråken som har betydelse för att binda ihop områden, underlätta orienterbarheten och bidra till mer stadsliv. Ett exempel är att utveckla Glasgratan till en tydlig förbindelse mellan järnvägsstationen och centrum, med en utformning som ger centrumkaraktär.
- Tydliggör offentliga stråk och platser genom ljussättning, markbeläggning och växtval.
- Det offentliga rummet ska samspela med bebyggelsen vad gäller tidstypisk gestaltning.
- Även transformatorstationer, teknikbodas och liknande ska ha god gestaltning, om de inte är placerade på en plats där det saknar betydelse.
- Ta fram riktlinjer för skyltar för anpassning till byggnader och platser.

Centrum

Det är viktigt att värna centrum som centralortens främsta mötesplats. Till centrum kan stadens och kommunens invånare ta sig via både gång- och cykeltrafik, kollektivtrafik samt biltrafik för att handla, göra ärenden, mötas och umgås.

Centrum har potentialen att utvecklas som mötesplats, exempelvis genom fler uteserveringar och olika besöksintensiva funktioner och aktiviteter, och samtidigt försvara centrum som handelsområde. I det sammanhanget behöver man, utifrån Köpingsbornas nuvarande resvanor, även fortsättningsvis se till att det finns tillräckligt med parkering i anslutning till centrum.

Med vikande handel kan det komma fler förfrågningar om att bygga om handelslokaler till bostäder. I kartan pekas ett område ut där kommunen anser det särskilt viktigt att lokaler i bottenvåningen behålls till handel, kommersiell service,

offentlig service eller kontorsarbetsplatser, för att på lång sikt behålla ett levande centrum. En kultur- och placeringsmässigt viktig byggnad är stadsbiblioteket. Placeringen som stadsbiblioteket har idag kan upplevas ligga utanför centrum. Ett framtida stadsbibliotek strategiskt placerad i de centrala delarna av Stora gatan skulle få bättre tillgänglighet och bli en naturlig mötesplats.

En mycket viktig åtgärd för att stärka underlaget för kommersiell service i centrum är att förtäta med fler bostäder eller kontor i och i anslutning till centrum.

Ställningstaganden:

- De offentliga rummen i centrum ska vara medvetet och väl gestaltade så att de förstärker Köpings identitet.
- Förstärk stenstaden och stadskaraktären genom att sluta gaturummen med ny bebyggelse.
- Förstärk underlaget för kommersiell service i centrum genom att tillföra nya bostäder och lokaler för exempelvis offentlig service, kommersiell service eller kontor.
- Ny bebyggelse bör ge förutsättningar för verksamheter i bottenvåning till exempel genom takhöjd och tillgänglighet. Detta gäller framför allt bebyggelse som har skyltläge mot befolkade gator och gångstråk i centrum.
- Anpassa den nya bebyggelsen till den befintliga bebyggelsen vad gäller form, höjd, volym, fasadmaterial och tak.
- Minska stora parkeringsytor och kompensera om möjligt med fler kantstenspareringar i och omkring centrum.
- Äldre detaljplaner i centrum behöver ersättas med nya mer ändamålsenliga markanvändningar utifrån dagens behov, och för att skydda de historiska värdena i centrummiljön.
- Utveckla Glasgatan till en tydlig förbindelse mellan järnvägsstationen och centrum, med en utformning som ger centrumkaraktär. Tydliggör och utveckla kopplingen för oskyddade trafikanter över Nygatan.
- Utveckla Östra Långgatan som förbindelse mellan de två historiskt viktiga platserna Gamla stan och Stora Torget genom en sammanhållen utformning. Tydliggör och utveckla kopplingen för oskyddade trafikanter över Nygatan. Förläng gestaltningsmässigt Östra Långgatan över Torggatan så att Stora Torget tydligare kopplas ihop med resterande delar av centrum.
- Låt ny och befintlig bebyggelse öppnas upp mot Åpromenaden med uteserveringar, entréer och fönster mot å-rummet

Se även Gestaltningsprogram för Köpings centrum. Gestaltningsprogrammet visar en långsiktig inriktning för gestaltningen av det offentliga rummet för att uppnå en enhetlighet i stråk och över tid.

4 Bostäder

Bostadsutbud

Köping ska vara en levande stad med attraktiva, trygga och inspirerande boendemiljöer där våra invånare trivs och mår bra. Då krävs att kommunen hela tiden ser till helheten och växer med ansvar. Genom god fysisk planering och genomtänkta projekt kan kommunen skapa förutsättningar för att tillgodose en växande befolkning.

Det behöver byggas fler bostäder i kommunen för att möta de behov som finns, både av både kommunens bostadsbolag och privata byggherrar. För att möjliggöra detta fordras att kommunen upprätthåller en egen planreserv för bostäder, som bör innehålla en diversitet i utförande så olika behov kan tillgodoses. Därutöver är det viktigt med en god samverkan med privata aktörer inom byggbranschen och att kommunen också främjar privata initiativtagare genom planläggning av privat mark.

Köpings nuvarande bostadsutbud beskrivs kortfattat i bilagan Planeringsunderlag. Kommunen har antagit nya riktlinjer för bostadsförsörjning som belyser behoven av olika slags bostäder de kommande tio åren. Fördjupningen av översiktsplanen blickar längre fram än så.

Ställningstaganden:

- Fördjupningen av översiktsplanen för Köpings tätort utgår från ett befolkningsscenario där det behövs 550 nya bostäder i centralorten till år 2030, 800 till år 2040 och 1000 till år 2050, jämfört med antal bostäder år 2019.
- De utbyggnadsområden och förtättningsmöjligheter som är utpekade i kartan täcker ett större behov än så, och därför ska de utbyggnadsområden för bostäder som ligger längst från centrum genomföras först när de mer centrala delarna är genomförda.
- Kommunen ska möjliggöra för bostadsbyggande genom att ha en reserv av detaljplanerad mark för bostadsändamål som kan möta variationer i efterfrågan.
- Kommunen ska eftersträva att det finns ett varierat utbud av bostadstyper, upplåtelseformer och bostadsstorlekar för att möta olika personer och familjers behov och önskemål.

Goda och hållbara boendemiljöer

Hållbart boende

Köping ska arbeta aktivt för en hållbar utveckling. Att möjliggöra byggnation och tillföra bostäder som underlättar för ett hållbart liv är av stor vikt. Planeringen för nya

bostäder ska genomsyras av tre hållbarhetsaspekter; ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Trygghet

Trygghet är en fråga som lyfts fram i kommunens utvecklingsmål. När man pratar om trygghet behöver man skilja på aspekterna ”upplevd trygghet” och ”faktisk trygghet”. Den upplevda tryggheten är det som folk känner och upplever medan den faktiska tryggheten är den faktiska risken att råka ut för något. Det är viktigt att ta hänsyn till båda aspekterna vid planering av befintliga och nya bostadsområden.

Grönskande utemiljöer

Grönska, naturmiljöer och parker kan ge skönhetsupplevelser och välbefinnande. Flera forskningsstudier visar sambanden mellan gröna miljöer och hälsa. Mycket grönska i grannskapet ökar befolkningens motivation till fysisk aktivitet, men forskningen visar att det inte räcker med ett grönområde i närheten av bostadsområdet, grönskan ska helst finnas runt husknuten också. Därför behöver vi förtäta grönskan när vi förtätar eller bygger städer. Träd bidrar med svalkande skugga varma dagar, grönska kan skapa en oas av tystnad och lugn.

Ställningstaganden för goda och hållbara boendemiljöer

- Tätortsutvecklingen ska till stor del baseras på förtätning och komplettering så att befintlig infrastruktur kan användas. Detta kan ske genom att bebygga exempelvis parkeringsytor, tomma ytor och impediment.
- Bostädernas närmiljö ska erbjuda en stimulerande och tillgänglig utemiljö under alla årstider.
- Kommunen ska verka för att öka den fysiska tillgängligheten för alla boende i alla bostäder. Vid ny- och ombyggnation ska bostäder utformas med god tillgänglighet, och på ett sätt så att trygghet skapas och gemenskap främjas.
- Trygghetsaspekten ska finnas med i hela processen från idé till färdig bostad.
- Vid om-, och nybyggnation av bostäder ska det så långt det är möjligt finnas gröna miljöer inom ett avstånd på max 50 meter från bostadstomten, det kan vara en innergård eller mindre parkyta. Inom 300 meter bör det finnas en park eller grönområde.
- Parker, grönområden och gång- och cykelvägar i planerade bostadsområden ska vara färdigställda innan eller samtidigt som inflyttning sker.

Funktionsblandning

Köping är en relativt funktionsuppdelad stad. De sydöstra delarna består uteslutande av verksamheter och är folktomma efter arbetstidens slut. Andra områden består nästan helt av bostäder och är mer eller mindre tömda på befolkning under dagtid. Med funktionsblandning menas att arbetsplatser, bostäder och fritidsutbud finns i anslutning till varandra, i stället för i stora renodlade områden. En mer funktionsblandad stad kan minska det totala behovet av transporter och kan kännas tryggare och trevligare eftersom det blir liv och rörelse under en större del av dygnet.

Vissa typer av arbetsplatser är enkla att integrera med bostäder, exempelvis kontor, kaféer och butiker, medan andra kräver mer eftertanke. Verksamheter kan vara störande, medföra mycket trafik eller gestaltningsmässigt vara svåra att anpassa till boendemiljön. Samtidigt kan verksamheter längs med vägar fungera som bullerskydd för bakomliggande bostadsbebyggelse och erbjuda ett attraktivt skyltläge. Köping har ingen ambition att exempelvis uppföra bostäder i delar av äldre industriområden, så som vissa städer gör, men verksamheter och bostäder kan ligga i kvarter i närheten av varandra, så som planeras i exempelvis Ullvi ängar eller på åkermarken norr om Marieberg.

De områden som i kartan är utpekade som mångfunktionell bebyggelse kan innehålla både bostäder och olika slags verksamheter.

Ställningstaganden:

- Olika slags arbetsplatser och verksamheter som inte är störande, inte medför störande trafik och där byggnaderna gestaltningsmässigt kan anpassas till omgivande bebyggelse, kan finnas i och i direkt anslutning till bostadskvarter.

- Där förutsättningar finns planeras med fördel för mindre kontor, service och handel i bottenvåningar på flerbostadshus. Detta är främst aktuellt i Köpings centrum, invid lokala centrum eller andra platser med stort flöde av människor.
- De befintliga verksamheter som inte har någon omgivningspåverkan och som finns i eller intill bostadskvarter och centrum ska ges så goda förutsättningar som möjligt i förhållande till övriga intressen, eftersom de bidrar till en funktionsblandning.

Motverka boendesegregation

Köping, och många andra svenska städer, har under andra halvan av 1900-talet byggts ut på ett sätt som tydligt skiljer villaområden från flerbostadsområden, ofta med trafikleder emellan, vilket gör att boendesegregationen mellan socioekonomiskt starka respektive svaga områden blir framträdande i stadsstrukturen. En väl sammanhållen stad handlar om att dess invånare får likvärdig och jämställd tillgång till utemiljöer, service och annat utbud, att staden är trygg och säker för alla och att det är möjligt att bo kvar i den stadsdel man trivs i, trots olika socioekonomi. Staden bör inbjuda människor att mötas oavsett bakgrund och livssituation så att de kan ha ett väl fungerande vardagsliv tillsammans.

Ställningstaganden:

- Kommunen ska planera för att på sikt åstadkomma ett varierat bestånd av bostadstyper, upplåtelseformer och bostadsstorlekar i alla delar av staden för att långsiktigt motverka boendesegregation och möjliggöra kvarboende i sin del av staden i olika skeden av livet.
- Vid förtätning ska man, där så är lämpligt utifrån hänsyn till stadsbilden, komplettera med de bostadstyper som saknas i området för att skapa en mer blandad stad.
- Nya bostadsområden ska eftersträva en blandning av bostadstyper.
- Service, mötesplatser och/eller samlingslokaler ska inkluderas i bostadsområden där det är lämpligt, för att främja möten och gemenskap.

Boende för personer med olika behov av stöd

Kommunen ska tillhandahålla olika former av boende till personer med behov av stöd. Kommunen har ansvar för att ordna ett första boende för vissa nyanlända som fått uppehållstillstånd. Personer med olika slags funktionshinder kan erbjudas bostad i ett gruppboende, nedan kallat LSS-boenden. Boende för äldre med högre grad av vårdbehov tillhandahålls på så kallade särskilda boenden.

Fler lägenheter för äldre med stora omvårdnadsbehov och/eller demenssjukdom kommer behövas och plats reserveras därför för detta i några av de på kartan utpekade utbyggnadsområdena.

Tillgången till alternativa boendeformer för äldre är en central fråga för att klara den demografiska utvecklingen. Det finns skäl att anta att tillgång till alternativa bostäder på den öppna bostadsmarknaden, såsom trygghetsboenden, skulle minska behovet av särskilt boende. Sådana bostäder som är anpassade till äldre som är vid god hälsa och till största delen klarar sig själva, kallas i nedanstående ställningstaganden för seniorbostäder.

Ställningstaganden:

- Kommunen ska kunna tillhandahålla olika former av särskilt boende i goda boendemiljöer. Dessa bostäder ska erbjuda både service, självständighet och integritet för de boende.
- Kommunen ska sträva efter en geografisk spridning på det bostadsbestånd som erbjuds de behövande.
- Vid försäljning av kommunal mark inför exploatering för bostäder ska kommunen beakta behovet av bostäder med inriktning mot särskilt stöd och service.
- LSS-boenden/gruppboenden ska som huvudregel integreras i det ordinarie bostadsbeståndet.
- LSS-boenden/gruppboenden som kan ha behov av avskilda lägen ska spridas till olika delar av staden och kommunen.
- Särskilda boenden för äldre bör placeras så att kollektivtrafik kan användas av personal och anhöriga.
- Särskilda boenden för äldre behöver ha en utomhusmiljö av god kvalitet.
- Vid nybyggnation av särskilt boende bör välfärdsteknik ingå som en naturlig del.
- Nya seniorbostäder kan med fördel placeras centralt i staden för att stärka stadskärnan och bidra till ett socialt liv för våra äldre.
- Seniorbostäder bör ha nära till park eller grönområde med god tillgänglighet.

Hästnära boende

Ridsport är en stor fritidssysselsättning i Sverige. Hagar där hästar betar bidrar till att bevara ett öppet odlingslandskap vilket är positivt för landskapsbild och den biologiska mångfalden, framför allt när det gäller kulturbetesmarker. Samtidigt trängs många befintliga hästgårdar undan när städerna växer. Det kan bli intressekonflikter mellan hästhållning och boende, bland annat på grund av allergener, och regelverket kring detta styr hur nya bostäder kan planeras. Därför är hästar en fråga som behöver lyftas här i översiktsplanen.

Många människor vill bo med närhet till sina hästar, men alla vill inte eller har inte möjlighet att äga en egen gård. Hästnära boende kan innebära att de boende inom området delar ett stort hästintresse och gemensamt äger eller sköter anläggningar för

hästverksamhet, exempelvis ridvägar, hagar och stall. Att erbjuda hästnära boende ger fler människor möjlighet att ha häst.

Ställningstaganden:

- Kommunen ska utreda möjligheten att planlägga för hästnära boende, i första hand i närheten av ridskolan.
- Vid utformning av stadsnära hästboende ska karaktären på området av lantlig jordbruksmiljö bevaras genom att nya bostäder placeras och utformas med hänsyn till intilliggande bebyggelse och landskap. Tillräckliga ytor för hästhållningen behöver säkerställas, liksom tillgången till ridstigar

5 Näringsliv

Västra Mälardalen (Köping, Arboga, Kungsör) är en del av Sveriges mest expansiva område – Stockholm-Mälardalen.

Ett framgångsrikt och dynamiskt näringsliv är en förutsättning för att skapa arbetstillfällen och därmed skatteintäkter till kommunen. Därför vill kommunen locka fler företag, både större och mindre och med olika inriktning, att etablera sig här. Vi ser också att många mindre företag i Köping har möjlighet att växa. Köping behöver kunna erbjuda mark och lokaler i attraktiva lägen. Vissa vill ha ett läge i centrum medan andra behöver närhet till E18 eller till hamnen och järnvägen. Köpings kommun har brist på detaljplanerad mark, särskilt för ytkrävande verksamheter, och behovet att bygga upp en planreserv är stort.

För att säkerställa Köping som attraktivt för näringslivet, och som en levande stad ska kommunen ständigt arbeta för att för att förbättra företagsklimatet. Köping har ett attraktivt läge i den expansiva Mälardalsregionen där företag kan utvecklas i en kreativ miljö som företagen skapar tillsammans.

Ställningstagandena i detta kapitel gäller centralorten Köping. För att hitta ställningstaganden om näringslivet i övriga kommunen och för de areella näringarna, se den kommunomfattande översiktsplanen. Köpings geografiska läge, arbetsmarknad och näringslivets utveckling beskrivs mer i bilagan Planeringsunderlag.

Övergripande ställningstaganden för näringslivets utveckling

- Kommunen ska eftersträva ett varierat utbud av lokaliseringmöjligheter för olika branschers behov.
- Kommunen ska möjliggöra för näringslivets expansion och nya etableringar genom att skapa en reserv av detaljplanerad mark för verksamhetsändamål.
- Industrin är en viktig del i Köpings arbetsmarknad och de befintliga stora aktörerna ska ges fortsatt goda möjligheter att bedriva sina verksamheter.
- Kommunen ska arbeta för ett differentierat näringsliv som ger en stabil och mindre sårbar arbetsmarknad.
- Samverkan med kommunerna i Västra Mälardalen kring näringslivsetableringar ska öka eftersom det sammantagna utbudet i arbetsmarknadsregionen blir så mycket större än vad varje enskild kommun kan erbjuda.

Lokaliseringsprinciper för olika slags verksamheter

Kommunen strävar efter att skapa olika karaktärer på verksamhetsområden för att möta olika typer av näringslivsbehov. Företag bör också lokaliseras på ett sätt som minimerar behovet av transporter av material och människor. I översiktsplanens karta finns utbyggnadsområden som rymmer möjligheter för etablering olika slags företag.

De är planerade enligt dessa strategier:

- Funktionsblandning ska eftersträvas på stadsdelsnivå.
- Kontor och andra kunskapsintensiva verksamheter utan stora ytbehov ska primärt lokaliseras nära järnvägsstationen eller centralt med god tillgänglighet till kollektivtrafik.
- Företag med ett lokalt serviceområde och mindre ytbehov ska förläggas relativt centralt så att miljöpåverkan från transporter minimeras.
- Ytkrävande eller störande verksamheter ska lokaliseras längre ut från centrum med närhet till för dem viktig transportinfrastruktur.

Funktionsblandning

Köping är en relativt funktionsuppdelad stad. De sydöstra delarna består uteslutande av verksamheter och är folktomma efter arbetstidens slut. Andra områden består nästan helt av bostäder och är mer eller mindre tömda på befolkning under dagtid. Med funktionsblandning menas att arbetsplatser, bostäder och fritidsutbud finns i anslutning till varandra, i stället för i stora renodlade områden. En mer

funktionsblandad stad kan minska det totala behovet av transporter och kan kännas tryggare och trevligare eftersom det blir liv och rörelse under en större del av dygnet.

Vissa typer av arbetsplatser är enkla att integrera med bostäder, exempelvis kontor, kaféer och butiker, medan andra kräver mer eftertanke. Verksamheter kan vara störande, medföra mycket trafik eller gestaltningsmässigt vara svåra att anpassa till boendemiljön. Samtidigt kan verksamheter längs med vägar fungera som bullerskydd för bakomliggande bostadsbebyggelse och erbjuda ett attraktivt skyltläge. Köping har ingen ambition att exempelvis uppföra bostäder i delar av äldre industriområden, så som vissa städer gör, men verksamheter och bostäder kan ligga i kvarter i närheten av varandra, så som planeras i exempelvis Ullvi ängar eller på åkermarken norr om Marieberg.

De områden som i kartan är utpekade som mångfunktionell bebyggelse kan innehålla både bostäder och olika slags verksamheter.

Ställningstaganden:

- Olika slags arbetsplatser och verksamheter som inte är störande, inte medför störande trafik och där byggnaderna gestaltningsmässigt kan anpassas till omgivande bebyggelse, kan finnas i och i direkt anslutning till bostadskvarter.
- Där förutsättningar finns planeras med fördel för mindre kontor, service och handel i bottenvåningar på flerbostadshus. Detta är främst aktuellt i Köpings centrum, invid lokala centrum eller andra platser med stort flöde av människor.
- De befintliga verksamheter som inte har någon omgivningspåverkan och som finns i eller intill bostadskvarter och centrum ska ges så goda förutsättningar som möjligt i förhållande till övriga intressen, eftersom de bidrar till en funktionsblandning.

Utbyggnadsområden för verksamheter

Verksamhetsområden är avsedda för etableringar som på grund av störningar, stora ytbehov eller att de medför störande trafik är olämpliga att lokalisera i direkt anslutning till bostäder. Det finns många branscher som är minst lika viktiga i Köpings näringsliv som industrier, exempelvis i tjänstesektorn, men som inte blir så framträdande i översiktsplanen, eftersom det främst är de mer ytkrävande eller störande verksamheterna som kräver eftertanke i den fysiska planeringen.

Industrin är en viktig del i Köpings historia och bedöms spela en viktig roll i framtiden. De befintliga stora industriaktörerna ska ges fortsatt goda möjligheter att bedriva sina verksamheter och ska ges goda förutsättningar att fungera tillsammans med tillkommande verksamhetsområden.

Köping ska alltid ha detaljplanerad mark att erbjuda för verksamheter inom handel och kontor, hantverk och småindustri samt transport/logistik. Det innebär att det behöver finnas en planreserv med verksamhetsmark i olika lägen i kommunen. I översiktsplanens karta visas utbyggnadsområden som alla har lite olika inriktning.

Ställningstaganden:

- Utbyggnadsområdet Sjötullen, och de hamnnära delarna av det befintliga industriområdet där även järnvägsspår finns, ska i första hand vikas åt företag som är beroende av närhet till hamnen.
- Verksamheter med stort ytkrävande behov ska i första hand lokaliseras till området Vallby.
- För att undvika ökade transporter och trafikbuller i tätorten ska logistikföretag i första hand erbjudas mark vid nya industriområdet Vallby.
- Företag med ett lokalt serviceområde och mindre ytbehov bör förläggas relativt centralt så att miljöpåverkan från transporter minimeras.
- Nya verksamheter med stor omgivningspåverkan lokaliseras i första hand till industriområdet Sjötullen, Byslätten och Vallby, eller i delar av andra verksamhetsområden där vindriktning och avstånd till bostadsområden gör att verksamheterna inte kommer medföra olägenhet.
- Befintliga verksamheter med stor omgivningspåverkan som finns i tätortens centrala delar bör på sikt erbjudas möjlighet till etablering i de nya verksamhetsområdena.
- För att hushålla med marken ska inte tomterna göras större än vad som krävs för etableringen av verksamheten inklusive rimliga expansionsbehov.
- Utbyggnad av verksamhetsområden med mycket hårdgjorda ytor gör oundvikligen att naturvärden kan gå till spillo. Kommunen ska ändå verka för att vissa ekosystemtjänster upprätthålls, exempelvis lokal hantering av dagvatten eller grönytor som gynnar pollinerande insekter.
- Eftersträva harmonisering av färgsättning vid ny- och tillbyggnader. Detta kan bidra till att minimera ingreppet i landskapsbilden och stadsbilden.
- Upprätta ett gestaltungsprogram för verksamhetsområdena för att tydligt förmedla kommunens viljeriktning vad gäller exempelvis placering och färgsättning.

Handel och kommersiell service

Köping liksom många andra i landet, har utmaningen att behålla centrum som en handelsplats. Konkurrensen är hård från externhandeln på den egna orten och närliggande större städer. Den växande internet-handeln förändrar också förutsättningarna. För att stadskärnan inte ska utarmas är det viktigt att hitta en balans mellan den centrala och externa handeln. Köpings handelsområden kompletterar varandra och bör utvecklas parallellt för att kunna öka handeln totalt i Köping.

Centrum har potentialen att utvecklas som mötesplats, exempelvis genom fler uteserveringar och olika besöksintensiva funktioner och aktiviteter, och samtidigt försvara centrum som handelsområde. I det sammanhanget behöver man, utifrån

Köpingsbornas nuvarande resvanor, även fortsättningsvis se till att det finns tillräckligt med parkering i anslutning till centrum.

Med vikande handel kan det komma fler förfrågningar om att bygga om handelslokaler till bostäder. I kartan pekas ett område ut där kommunen anser det särskilt viktigt att lokaler i bottenvåningen behålls till handel, kommersiell service, offentlig service eller arbetsplatser, för att på lång sikt behålla ett levande centrum.

Ställningstaganden:

- Nyetablering av handel som riktas till privatpersoner koncentreras till centrum och området längs Ringvägen öster om trafikplats Strö. Dessa områden prioriteras som handelsområden.
- Vid området längs Ringvägen öster om trafikplats Strö bör främst volymhandeln utvecklas.
- Nya externhandelsområden ska inte etableras.
- Handel som främst riktar sig mot företag och handel med skrymmande varor av utpräglad sällanköpskaraktär (så som exempelvis bilhandel eller bygghandel) får etableras på andra platser där det prövas lämpligt.
- Nya dagligvarubutiker utanför handelsområdena ska etableras på gångavstånd från bostäder.
- Besöksintensiva verksamheter koncentreras till centrum där restauranger, caféer, fritidsgård, bibliotek, affärer, skönhetsalonger m.m. samlas.
- Som komplement till centrum har handel och service också en viktig funktion i mindre lokala centrum eller noder i tätorten, så som Östanås, Nibble centrum och Ullvi ängar.

Besöksnäring

Besöksnäringen är en av Sveriges basnäringar och förväntas växa under lång tid. Det är en näring som skapar arbetstillfällen, bidrar till den lokala ekonomin och ökar attraktiviteten.

Ställningstaganden:

- Köpings kommun ska samarbeta, främst med Region Västmanland och Västra Mälardalen, för att nå en samsyn och utveckla besöksnäringen.
- I Köpings kommun finns goda förutsättningar för att utveckla natur- och kulturturismen i form av bland annat vandrings- och cykelleder.
- Nya och befintliga aktörer ska känna stöd i sin affärsutveckling och kunna marknadsföra sig via Köpings kommuns olika kanaler, inte minst besökswebben www.visitkoping.se.

Drivmedel

Vi ser idag en stark utveckling av bilar som drivs av alternativa fossilfria fordonsbränslen, särskilt elbilar. Det är därför svårt att i nuläget förutspå efterfrågan på lägen för traditionella drivmedelsstationer i framtiden, även om de också fyller en funktion för bilvård och förhyrning. Eftersom traditionella drivmedelsanläggningar medför ett riskavstånd så har lokaliseringen en betydelse för omgivande bebyggelse.

Ställningstaganden:

- Nya drivmedelsstationer bör inte lokaliseras i centrala delarna av staden utan ska företrädesvis lokaliseras i närheten av trafikplatser eller längs infartsvägar på platser där de inte hindrar framtida tätortsbebyggelse.
- Utbyggnaden av laddplatser för elbilar bör stimuleras, där de kan anläggas utan att effektuttaget sker på bekostnad av möjligheter till annan etablering. Kommunen bör generellt vara positiv till att upplåta plats för privata aktörers etablering av laddplatser även på kommunal allmän plats, där det är lämpligt med hänsyn tagen till aktuell lagstiftning och allmänna intressen.

Utvecklingen av infrastruktur för olika slags drivmedel kan behandlas mer i kommande kommunomfattande översiktsplan.

6 Skola och offentlig service

Skola och förskola

Skolan är mycket viktig i familjers vardagsliv och skolors placering är därför strukturbildande för en stad. Skolor och förskolor med deras utemiljöer är ytkrävande och därför är det viktigt att beakta framtida behov i den översiktliga planeringen.

I befolkningsscenarioet för denna fördjupning av översiktsplanen ökar antalet förskolebarn endast marginellt fram till år 2040. Det finns dock ett behov av nya förskolelokaler för att ersätta tillfälliga moduler och icke ändamålsenliga lokaler med permanenta förskolebyggnader. I storleksordningen 20 avdelningar behöver på sikt ersättas och därför reserveras mark för fyra nya förskolor om sex avdelningar vardera. Antalet grundskolebarn i Köpings tätort ökar i vårt befolkningsscenario med ungefär 300 barn. Utbyggnadsmöjligheten på befintliga skolor är liten eftersom skolgårdarna inte räcker till för fler barn. Översiktsplanen reserverar mark för två nya skolor i strategiska lägen för att säkra möjligheterna att möta ett långsiktigt behov.

Förskole- och skolbarn tillbringar en stor del av sin vakna tid på förskolan eller skolan, och för vissa av barnen är uteleken på förskolan och skolan den enda tid de är utomhus på hela dagen. Därför är utomhusmiljöerna vid skolor och förskolor mycket viktiga för barns utveckling, lärande och välbefinnande.

Lokaler och placering

Ställningstaganden:

- Kommunen ska sträva efter att barnen har en skola på gång- och cykelavstånd från hemmet, med goda möjligheter för dem att ta sig mellan hemmet och skolan på egen hand.
- Mark reserveras för ny skola vid Ullvi ängar och invid korsningen Ringvägen-Västeråsvägen. Mark reserveras för nya förskolor på Ullvi ängar, vid Kristinelunds idrottsplats, invid korsningen Ringvägen-Västeråsvägen och i Macksta.
- Vid planering av framtida bostadsområden ska kommunen utreda det långsiktiga behovet av fler skol- eller förskoleplatser och reservera den mark som kommer behövas.
- I samband med att nya skolor eller förskolor byggs kan upptagningsområdena till samtliga skolor och förskolor justeras så att största möjliga hänsyn tas till ökad integration, och där det är motiverat kan närhetsprincipen frångås.
- Skola och förskola ska om möjligt lokaliseras bredvid varandra, för att möjliggöra en flexibel användning över tid utifrån variationer i årskullarna, för att göra det möjligt att samnyttja lokaler och för att underlätta för föräldrar med lämning och hämtning.
- För att kommunens resurser ska kunna nyttjas så effektivt som möjligt och för att ta det civila samhällets behov i beaktande bör man skapa långsiktiga förutsättningar för ökat samnyttjande av lokaler. Vid nybyggnation och större ombyggnation ska lokalerna utformas så att det blir möjligt att kunna hyra ut vissa delar av skolan kvällar och helger.
- Vid utformning av trafikmiljön i skolans närhet ska trafiksäkerheten för gående och cyklister prioriteras framför framkomlighet med bil, så att barnen ska kunna ta sig mellan hemmet och skolan på egen hand på ett trafiksäkert sätt.

Utemiljö

Ställningstaganden:

- Utemiljöer av god kvalitet som stimulerar yngre barn till lek, rörelse och lärande har flera av följande ingredienser:
  - Varierad terräng med höjdskillnader
  - Rikligt med naturlig vegetation eller planterad grönska
  - Skugga som skydd mot ultraviolett strålning
  - Tillräckligt stora ytor där barnen kan springa och leka
  - Terräng eller lekredskap för att exempelvis klättra och balansera för att öva motorik
  - Lösa material att leka med
  - Lugna platser där barnen kan dra sig undan för vila och återhämtning
- Storleken på gården kan om det är nödvändigt delvis kompenseras av god och trafiksäker tillgänglighet till ett direkt intilliggande grönområde.

- För att spara mark och möjliggöra för större friyta för barns utevistelse ska planeringen av nya förskolor i tätorten utgå från att förskolan uppförs i två våningar. Där gott om mark finns och det passar i bebyggelsen kan förskolor i en våning väljas.
- Skolornas och förskolorna utemiljöer ska vara tillgängliga för lek och spontanidrott för allmänheten utanför skolornas verksamhetstid.
- Vid nybyggnad eller utbyggnad av skolor för äldre grundskole- och gymnasieelever är det viktigt med friyta av god kvalitet för utevistelse. Friytan bör vara 20 kvadratmeter per elev i årskurs 7-9, där det är möjligt.
- Vid nybyggnad eller utbyggnad av skolor för yngre elever (F-6) är det viktigt att det finns en tillräckligt stor gård av god kvalitet för utevistelse. Den totala friytan ska vara minst 10 000 kvadratmeter för att få plats med de funktioner som behövs. Friytan bör vara 30 kvadratmeter per barn, där det är möjligt.
- Vid nybyggnad eller utbyggnad av förskolor är det viktigt med en tillräckligt stor gård av god kvalitet för utevistelse. Den totala friytan ska vara minst 3000 kvadratmeter för att få plats med de funktioner som behövs. Friytan bör vara 40 kvadratmeter per barn, där det är möjligt.
- Befintliga skolor och förskolor som har för liten friyta per barn behöver kompensera detta med en utemiljö av extra god kvalitet.

Vård och annan offentlig service

Offentlig service är en viktig del i vardagslivet och kräver därför en genomtänkt lokalisering.

Ställningstaganden:

- Besöksintensiva verksamheter ska om så är lämpligt i första hand förläggas centralt, för att bidra till att stärka centrum.
- Sjukhuset kommer finnas kvar på den plats det är idag. Platsens möjligheter bör utredas utifrån ett helhetsbegrepp för att säkerställa expansions- och utvecklingsmöjligheter på lång sikt.
- Medborgarkontor, arbetsförmedling och liknande offentlig service ska finnas i centralt och lättillgängligt läge. Om det blir aktuellt att flytta en verksamhet bör man utreda om det finns annan offentlig service som det kan vara lämpligt att samlokaliseras med för att förbättra servicen till invånarna.
- Kommunen ska kunna tillhandahålla olika former av särskilt boende i goda boendemiljöer. Se vidare i kapitel Bostäder.

Ställningstagandena i detta kapitel gäller centralorten Köping. För att hitta ställningstaganden om offentlig service i övriga kommunen, se den kommunomfattande översiktsplanen.

7 Fritid

Kultur, idrott och fritid

Ett fritids-, idrotts- och kulturutbud bidrar till att skapa ett attraktivt samhälle. Det ger personlig utveckling och positiva möten mellan människor. I all fritidsverksamhet är ett rikt föreningsliv värdefullt.

Barnperspektivet ska vara en naturlig utgångspunkt i planering och utveckling, men det handlar också om hur man kan bidra till ett hälsosamt och tryggt liv, där medborgarna oberoende av ålder och ekonomiska förutsättningar kan få inflytande över sin närmiljö och jämlik tillgång till service och till kommunens fritids- och kulturutbud. Vi behöver möta förändrade fritidsmönster med minskande föreningsaktivitet, och ett ökande behov av anläggningar för spontant utövande av fritid och kultur.

I Köping finns goda möjligheter att ägna sig åt sport och motion eftersom det finns flera motionsspår, sport- och badanläggningar. Köpings IP utgör nog för många Köpingsbor hjärtat bland Köpings idrottsplatser, även om Kristinelunds sportfält är det största samlade området med anläggningar för olika slags idrotter.

En välutvecklad grönstruktur i tätorten har stor betydelse för en jämlik och jämställd folkhälsa. Köpings tätortsnära skogar är en värdefull tillgång för motion, lek och rekreation.

Kvarteren från kyrkan ner till inre hamnen via centrum och Gamla stan utgör, som många Köpingsbor ser det, det egentliga Köping. Här har Köpingsbon sin arena för offentliga tillställningar, men även för sin personliga upplevelse av staden. Det är kvarteren runt ån som huvuddelen av den lokala konsten eller fotografien avbildar. Det

är mot denna fond som teater, musik, film eller dans utspelar sig och skapas i Köping. Det är i denna miljö du upplever vår historia. Det är i denna miljö du upplever ditt restaurang- eller krogbesök. Känslan av trivsel, trygghet och förankring i orten stärks och gör att delaktigheten i samhällslivet ökar.

Övergripande ställningstaganden:

- Kommunen ska verka för att ge medborgarna goda möjligheter till att utöva och ta del av kultur, idrott och andra fritidsaktiviteter.
- Ett ökat samnyttjande av lokaler och ytor bör eftersträvas för att fler fritidsaktiviteter av olika slag, både i kommunal, kommersiell och ideell regi, ska kunna erbjudas Köpingsborna.
- Villkoren för uthyrning och arrende för olika ändamål till olika slags föreningar ska upplevas logiska och transparenta.
- Samverkan mellan kommunala förvaltningar och med föreningslivet kan utvecklas ytterligare.
- Strategiska dokument behöver tas fram för flera verksamheter inom kultur, idrott och fritid rörande lokal- och anläggningsfrågor.

Idrott

Ställningstaganden:

- Köpings IP, Kristinelunds sportfält och idrottsytorna vid Östanås är Köpings tätorts tre huvudsakliga anläggningar för föreningsdriven utomhusidrott och ska bevaras och ges förutsättningar att utvecklas.
- Kristinelunds sportfält ska utvecklas från att vara ett område nästan enbart för traditionella idrottsföreningar till att även inbjuda till spontanidrott, lek och rekreation genom att utveckla delar av sportfältet till så kallad folkhälsopark. Genom sitt läge i staden har området potential att bli en inkluderande mötesplats för människor från flera olika stadsdelar. Sportfältet öppnas upp och integreras bättre i staden genom tydligare entréer i alla väderstreck och genom att anlägga gångstråk genom folkhälsoparken som ansluter till omgivande gång- och cykelnät.
- Enstaka fotbollsplaner, andra spontanidrottsplatser och lekplatser är viktiga inslag i bostadsområden. De boendes behov av fritidsutbud nära hemmet för rekreation, lek och motion ska beaktas.

Tätortsnära skogar

Ställningstaganden:

- De tätortsnära skogarna utvecklas för rekreation och idrott. De olika skogarna ges olika inriktning genom utvecklas för olika målgrupper och aktiviteter. I de mest välbesökta skogsområdena kan en separering av stignätet för ridning, cyklister och fotgängare behövas.

Å-stråket

Ställningstaganden:

- Kommunen ska bedriva ett långsiktigt arbete för att utveckla å-stråket, hela vägen från odlingslottsområdet till Köpingsviken. Ett separat utvecklingsprogram bör tas fram. Längs stråket har stadsmiljön olika karaktärer som ska bevaras och utvecklas. Karaktären i stadsmiljön bör följa de här principerna:
- Parkytorna längs Kölstaån och Valstaån norr om Ringvägen utvecklas som promenadstråk, där en promenadstig förlängs upp till odlingslottsområdet på sikt. Grönskan längs ån har här mer naturlig karaktär. Vissa delar av de stora parkytorna kan utvecklas för spontanidrott, lek och liknande aktiviteter.
- Parkområdena från Kråkbacken och söderut mot centrum ska ha karaktären av gestaltad park. Parkernas centrala läge och närhet till flera äldreboenden gör platsen lämplig för kultur och lugnare rekreation.
- Å-promenaden genom centrum till inre hamnen utvecklas i samarbete med fastighetsägare som ett kulturellt och socialt stråk där exempelvis uteserveringar och planteringar ges plats längs ån. Gångvägen utgörs här av stenläggningar och bryggor i en karaktär anpassad till omgivande bebyggelse.
- Stråket från Mariakajen och ut till Norska hagar utvecklas som promenadstråk, där anlagda ytor övergår i naturlig vegetation och enklare stig ju längre ut man når.

Kultur, konst och historia

Ställningstaganden:

- Kommunen ska långsiktigt arbeta för att förmedla den lokala historien och i samverkan med föreningar bevara, vårda och visa de föremål och byggnader som har ett historiskt värde.
- Kultur och konst i den offentliga miljön bidrar till att skapa attraktiva mötesplatser. Vid byggnationer av offentliga miljöer ska kommunen se till att någon konstnärlig gestaltning ingår i investeringen. Kommunen bör utreda och ta fram en princip för hur detta bör tillämpas i Köpings kommun.
- Alla kvarteren från kyrkan och rådhuset ner till inre hamnen via centrum och gamla stan är viktiga för Köpings identitet och en viktig arena för kultur. Detta behöver beaktas vid förändringar.
- Fler platser i det offentliga rummet, särskilt i centrum, ska designas med ungdomar som målgrupp. För centrum finns särskilt gestaltningsprogram.
- Kommunen ska utveckla lekmiljöer som erbjuder utmaningar, upplevelser och skapande i enlighet med antaget lekplatsprogram, och låta förskole- och skolgårdarnas lekplatser vara tillgängliga för allmänheten på kvällar och helger.

Lokaler och anläggningar

Ställningstaganden:

- Tillgång till lämpliga och överkomliga lokaler är en förutsättning för många delar av föreningslivet. Skolornas idrottshallar och andra lokaler ska därför i möjligaste mån kunna nyttjas av civilsamhället på kvällar och helger. Se vidare i kapitel Skola och förskola.
- Folkbiblioteken är en viktig funktion för det demokratiska samhället. Om det i framtiden skulle bli aktuellt med en flytt av stadsbiblioteket ska det lokaliseras så centralt som möjligt i centrum för att biblioteket och funktioner i anslutning till det ska få förutsättningar att utvecklas till en modern, naturlig och integrerande mötesplats för en bredare målgrupp.
- Fritidsgården har en viktig social funktion. Om det i framtiden skulle bli aktuellt att byta lokaler ska tillgänglighet och trygghet ges stor vikt vid lokaliseringen.
- Köpings kommuns inomhus- och utomhusanläggningar ska hållas i gott skick och vara tillgängliga och väl anpassade för olika verksamheter. Vägen till och från anläggningarna ska vara säker.

Läs även kompletterande ställningstaganden om bland annat rekreation i kapitel Grönstruktur.

8 Grönstruktur

Naturlandskapet kring Köpings tätort

Grönstrukturen i Köping präglas av det flacka jordbrukslandskapet som omger staden. Öar av bevarade skogsområden samt de båda åar som rinner samman i tätorten ökar den biologiska mångfalden och skapar möjligheter till gröna, variationsrika stråk.

Ur en regional synvinkel är det följande landskapselement vi behöver ta hänsyn till:

- Ädellövslandskapet längs Mälarens stränder. I Köping utmärker sig i det sammanhanget Barkarövikens landskap med grova skyddsvärda ädellövträd och Norska hagars betade strandängar och rika fågelliv.
- Köpingsåsen med dess grova träd och sandlevande flora och fauna.
- Köpingsviken, Köpingsån, Kölstaån och Valstaån med de parker som omger åarna.

Utförligare beskrivningar av naturen i och kring Köpings tätort finns i kommunens olika planeringsunderlag.

Värdet av gröna områden

Natur- och grönområden i en stad har många viktiga funktioner för invånarnas välmående. Träd bidrar med svalkande skugga under varma dagar. Avskärmningar med buskar och träd fungerar bullerdämpande och kan därför skapa platser av tystnad och avkoppling. Stigar och vandringsleder ger möjlighet till promenader, löpning och

cykelturer. Den tätortsnära naturen är också en av få icke kommersiella rum som finns i staden och en plats dit alla har tillträde och kan mötas.

Insikten om hur utevistelse i natur- och grönområden inverkar positivt på folkhälsan har successivt ökat i takt med att stress, utbrändhet och övervikt blivit allt större samhällsproblem. Forskning om sambandet mellan natur och hälsa visar att regelbunden vistelse i naturen ger färre fysiska och psykiska sjukdomar, bättre motorik, minskad stress, högre koncentrationsförmåga, bättre immunförsvar och snabbare läkningstid efter sjukdomar med mera.

Den biologiska mångfalden lägger grunden till alla de ekosystemtjänster som människan får ta del av. Att bevara fungerande ekosystem där en mängd olika organismer ges förutsättningar att existera är därför nödvändigt men kan vara en tuff utmaning för planerare i växande städer.

Människors behov kan hamna i konflikt med varandra när en del föredrar en gles och ”städad” skog med tillgängliga stigar och grillplatser, medan andra önskar en mer vild orörd skog att utforska eller orientera i. Det kan också bli konflikter mellan dem som promenerar, cyklar och rider om de ska samsas på samma stigar.

De grönområden som pekas ut i den fördjupade översiktsplanens karta, och även små men värdefulla parkområden invävda i stadsbebyggelsen, ingår i en aktiv grönstrukturplanering. De ska inte ses som ytor som väntar på att bli exploaterade.

Genom en kartläggning av grönstrukturen gjord 2019 (”Grönstruktur i Köping - kartläggning och strategi ur ett ekosystemtjänstperspektiv”, Ecograin, 2019), och genom tidigare inventeringar finns den befintliga grönstrukturens naturvärden och sociala värden väl dokumenterade. Materialet används som planeringsunderlag vid all planering och fysiska åtgärder. När grönstrukturens värden har vägts mot andra samhällsintressen vid framtagande av denna översiktsplan har dock vissa grönområden tagits i anspråk för bebyggelse och infrastruktur. Dessa intresseavvägningar redovisas i Miljökonsekvensbeskrivningen.

Utveckling av Köpings grönstruktur

Viljeinriktning och övergripande strategier

Ställningstaganden

- Grönstrukturen i Köpings tätort ska präglas av å-stråket genom staden och närheten till lättillgängliga närrekreationsskogar.
- Vi ska sköta och utveckla de naturområden och parker som redan finns för att höja deras ekologiska och sociala värden.
- Vi vill att fler invånare ska använda Köpings parker och naturområden för rekreation, motion och lek. Därför ska vi utveckla befintliga parker och naturområden så att de blir mer tillgängliga och attraktiva.

- Störst insatser ska läggas i de delar av grönstrukturen som finns nära områden där många människor bor.
- Den biologiska mångfalden måste värnas. Detta sker främst genom att utvalda delar av våra grönområden sköts på det sätt som gynnar naturvärdena mest, att vi ökar pollinerande insekters möjligheter att leva i stadsmiljön och att vi bevarar och utvecklar gröna stråk.

Tätortsnära skogar

Ställningstaganden:

- De tätortsnära skogarna ska göras tillgängliga och attraktiva för fler invånare genom välkomnande entréer, skyltade stigar och målpunkter så som grillplatser eller naturlek.
- Köpings olika tätortsnära skogar ska skötas och utvecklas med lite olika inriktning. Det gör att både den som exempelvis önskar gles och ”städad” skog med tillgängliga promenadstigar och rastplatser och den som önskar ströva eller orientera i vild orörd skog ska kunna hitta områden som passar. Se beskrivning till områdena i kartan.
- Separering av stigar för cykel, promenad och ridning ska eftersträvas i tätortsnära skogar med många besökare.
- Skogsbruket på kommunägd mark ska utföras med hänsyn till biologiska och rekreativa värden och inte med hänsyn till virkesproduktion.
- Nära bostäder, vid entrépunkter, längs större stigar och kring besöksmål sköts skogen på ett sådant sätt som gynnar människors rekreation och lek. Där de

högsta naturvärden finns och i övriga delar av skogarna sköts skogen på ett sådant sätt som gynnar biologisk mångfald.

- Skötselplaner ska tas fram för de olika tätortsnära skogarna som följer ovanstående principer.

Stadens parker

Köpings parker har en stor betydelse för invånarna, besökare och den ekologiska kvalitén. Parkerna är invånarnas vardagsrum och bidrar till liv och rörelse i tätorten. För de invånare som inte har möjlighet att ta sig ut i skogsmarken fyller parkerna en mycket viktig funktion. Som en arena för rekreation, lek, aktiviteter och som mötesplats är parkerna en del av Köpings sociala hållbarhet. Parkerna bidrar också med biologiska värden (exempelvis en variation av arter, pollinering, ekologiska spridningsvägar och en variation av mikrohabitat) inom tätorten.

Ställningstaganden:

- Alla namnsatta parker inom tätorten ska bevaras och utvecklas, om inte kartan till fördjupningen av översiktsplanen visar annat.
- Det är av stor vikt att möjliggöra för nya parker inom tätorten, både i takt med att nya områden utvecklas och i befintlig miljö där det saknas tillgängliga offentliga rum.
- Även små parker är viktiga pusselbitar i tätortens grönstruktur och offentliga rum.
- Variationsrika gröna strukturer, vilda zoner och lågintensiv skötsel på utvalda parkytor kan i högre grad än idag öka biologisk mångfald och stärka ekologiska spridningssamband. Stadens parker behöver i högre grad än idag innehålla mat och husrum för parkernas invånare: hålträd, holkar, insekshotell, rishögar, småvatten, buskar och träd som blommar vid olika tider och ger mat hela säsongen.
- Ytor bör planeras för flera ekosystemtjänster. Exempelvis kan en dagvattendamm för fördröjning av regnvatten också gestaltas som en del i en rekreativ parkmiljö och förses med växtlighet som gynnar biologisk mångfald.
- Stadens parker ska utvecklas och stärkas som tillgängliga, attraktiva och varierade platser för Köpings invånare i alla olika åldrar.
- Ett parkprogram ska tas fram där dessa frågor fördjupas. Parkprogrammet som tas fram bör utreda parkernas brister och behov för att stärka tätortens grönstrukturer med alla de funktioner som parkerna skapar, för social- och ekologisk hållbarhet i hela tätorten.

Gröna stråk

För att parker och grön- och vattenområden ska bli tillgängliga, är det viktigt att det finns stråk som binder samman små och stora grönområden. Det kan röra sig om stigar i naturområden som knyter samman målpunkter, men det kan också vara

trädkantade gång- och cykelstråk i stadsmiljö. Dessa stråk och nätverk fungerar också som spridningsvägar för växter och djur.

Ställningstaganden:

- Vi vill bevara och utveckla gröna stråk till ett sammanhängande nätverk.
- Nya gröna kopplingar ska skapas där sådana är biologiskt motiverade, exempelvis för att motverka barriäreffekter.
- De gröna stråken ska möjliggöra rekreation och stimulera människor att gå och cykla till olika målpunkter. De gröna stråken ska även fungera som spridningsvägar för djur och växter.
- Fler gröna stråk kan utvecklas för att skapa promenadslingor på ett par kilometer, och som hjälp för att hitta ut till naturområdena.
- På många platser finns tänkta passager förbi privat kvartersmark och ut i naturen från en gata eller gång- och cykelväg. Kommunen ska värna allmänhetens tillgång till grönområdena genom att motverka spontant privatiserade ytor eller vildväxande grönska som på många platser hindrar tillgängligheten.

Å-stråket

De båda åarna Kölstaån och Valstaån som rinner samman till Köpingsån som mynnar i Mälaren har en stor betydelse för Köpings blå- och grönstruktur. Åarna och de många småparkerna längs vattnet utgör redan idag en viktig spridningskorridor för arter och ett populärt promenadstråk. Stråket kan på många sätt förstärkas och utvecklas för att bli en central grön kil genom staden.

Ställningstaganden:

- Kommunen ska bedriva ett långsiktigt arbete för att utveckla å-stråket, hela vägen från odlingslottsområdet till Köpingsviken. Ett separat utvecklingsprogram bör tas fram.
- Valstaån, Kölstaån och Köpingsån genom staden är betydelsefulla grönstråk där marken längs ån i högsta möjliga grad ska säkras för allmänhetens rekreation och möjlighet att röra sig längs ån.
- Där det är möjligt ska ån lämnas plats att kunna meandra på naturtroget sätt.
- Promenadstråket längs Kölstaån förlängs norrut till odlingslottsområdet och promenadväg längs Valstaån förlängs norrut till Ringvägen.
- De stora klippta gräsytor som omger ån från Kråkbacken och upp till odlingslottsområdet bör utvecklas för en större variation, exempelvis med planteringar, trädjungar, ängsblommor och mindre vattenspeglar. Grönskan längs ån har här mer naturlig karaktär.
- Promenadstråket längs Köpingsåns strand förlängs till Norska hagar. Anlagda ytor övergår i naturlig vegetation och enklare stig ju längre ut man når. Om

markförhållanden och markägarfrågor visar det möjligt kan stråket förlängas med en enklare stig till Lindöberget.

Norsa hagar

Norsa hagar är ett betat hagmarksområde vid Mälaren, vilket är värdefullt för djur och växter som är knutna till våtmarker, strandängar och torrare betesmarker med lång hävd. I området finns också värdefull tallskog och en nyckelbiotop av lövrik barrskog. Strandängarna är framför allt en viktig rastplats för flyttande vadare men även en häckningsplats för en rad olika änder.

Den viktigaste skötseln av området är betet. Betet håller sly och starkväxande gräs borta vilket gör att konkurrenssvaga arter kan hålla sig kvar. På så sätt bibehålls en stor mångfald i gräsmarkerna. En stor andel död ved lämnas också kvar till förmån för olika typer av vedlevande insekter. En mångfald eftersträvas också i skogsbestånden där ädellövet ek och ask blir beståndsbildande på de ytor där granen fått ge vika för stormar och barkborreangrepp.

I områdets östra del är två torp från 1800-talets mitt belägna. Det norra torpet har rustats. Trädgården har kryddgård, köksväxtland med kulturarvsväxter samt rabatter med tidstypiska perenna växter.

Ställningstaganden:

- Området ska skötas genom bete för att bibehålla en mångfald i gräsmarkerna. Skogsbestånden sköts för en mångfald genom att ädellöv gynnas. Död ved lämnas kvar för att gynna vedlevande insekter.
- Området utvecklas som utflyktsmål med skyltning, nya stigar och rastställen.
- Norra torpet har ett kulturhistoriskt och pedagogiskt värde och kommunen ska jobba för att torpet kan användas mer, exempelvis som utflyktsmål för äldreboenden.
- Kommunen ska undersöka om det är möjligt att anlägga en stig, spång eller brygga någonstans i området där besökaren kan få vattenkontakt, om detta inte innebär att häckande och rastande fåglar störs för mycket.
- Kulturmiljön runt torpen värnas genom varsam upprustning av byggnader samt insatser för att synliggöra kulturlämningar.
- Kommunen avser att bilda naturreservat vid Norsa hagar. Det finns flera olika intressen att ta hänsyn till och utreda inför en reservatsbildning. Bland annat behöver hänsyn tas till stadens framtida utvecklingsmöjligheter så att dessa inte begränsas.

Övrigt

Ställningstaganden:

- Dokumentet ”Grönstruktur i Köping - kartläggning och strategi ur ett ekosystemtjänstperspektiv” (Ecograin, 2019), eller nyare kartering som

ersätter denna, ska användas som ett planeringsunderlag vid fysisk planering och planering av åtgärder. Om planeringsunderlaget och översiktsplanen verkar motstridiga är det översiktsplanen som gäller.

- Skadelindringshierarkins principer ska tillämpas. Det innebär att negativa konsekvenser för grönstrukturen vid en exploatering i första hand ska undvikas eller minimeras. Värdefulla funktioner och höga värden som ändå går förlorade vid en exploatering ska där det är möjligt återställas eller kompenseras, i första hand i närområdet. Detta bör ingå i exploateringsprojektet.
- Kommunen ska föra dialog med fastighetsägare i de områden som har låg tillgång till ekosystemtjänster, främst Sjötullen, Byslätten och Nibble industriområde, för att inspirera till åtgärder, som exempelvis att anlägga ängsmarker istället för klippt gräs.
- I östra utkanterna av Köpings tätort markeras ett område som kan vara lämpligt för hästgårdar, där ängs- och hagmarker på detta sätt kan bevaras. Tillräckliga ytor behövs för att betet inte ska bli för intensivt.
- Gamla träd har ett stort värde i stadsmiljön och ska så långt det går bevaras. Träden behöver ges goda livsvillkor genom att hålla ett hänsynsavstånd till ny bebyggelse.
- Kommunen bör informera om syftet med olika insatser för att öka förståelsen för biologisk mångfald.
- En grönstrukturplan bör tas fram för att fördjupa och konkretisera ovanstående ställningstaganden.

Ställningstagandena i detta kapitel gäller centralorten Köping. För att hitta ställningstagandena om grönstruktur och naturvård i övriga kommunen, se den kommunomfattande översiktsplanen.

9 Trafik

Övergripande ställningstaganden

För att vårt samhälle och vardagsliv ska fungera behöver vi ha ett framkomligt, trafiksäkert och tillgängligt trafiksystem för alla trafikslag. Klimatomställningen ställer krav på kraftfulla insatser inom bland annat transportsektorn. Vi har alla ansvar för att minska vår miljöpåverkan och Köpings kommun kan se till att skapa möjlighet för hållbara transporter såsom gång, cykel och kollektivtrafik. Risker att omkomma eller skadas allvarligt i trafiken ska minskas och de som bor och rör sig inom staden bör inte hindras eller störas av biltrafiken så att deras livskvalitet påverkas.

Arbetet med trafikfrågor i Köpings kommun idag utgår från översiktsplanen från 2012 och Trafikplan Köping som antogs 2003. Trafikplanen behöver revideras. Det eller de strategiska dokument som tas fram ska överensstämma med, och vidareutveckla, de ställningstaganden som finns i detta kapitel.

Ställningstagandena i detta kapitel gäller centralorten Köping. För att hitta ställningstaganden om kommunikationer i övriga kommunen, se den kommunomfattande översiktsplanen.

Ställningstaganden:

- Strategiska dokument behöver tas fram inom trafikområdet. Syftet med dokumenten ska vara att beskriva hur trafiknäten i tätorten kan utformas för att bättre klara sina respektive uppgifter, i enlighet med nedanstående strategier. Målet med de strategiska dokumenten är säkrare, miljövänligare, trivsammare och estetiskt tilltalande gator för gående, cyklister och motorfordonstrafikanter.
- Kommunen ska verka för att transportsystemet utformas så att det blir rationellt att resa på ett hållbart sätt.
- Kommunen ska se till att kommunens gator och cykelvägar håller en hög standard när det gäller trafiksäkerhet, utformning, tillgänglighet och miljöpåverkan.
- I de fall anspråken på framkomlighet för olika trafikslag står i konflikt med varandra ska framkomligheten för gående, cyklister, utryckningsfordon och kollektivtrafik prioriteras före biltrafikanternas anspråk på framkomlighet. Detta ska särskilt gälla längs huvudnätet för cykeltrafik, och de stråk för kollektivtrafik och utryckningstrafik som kommer pekas ut i kommande trafikplan.
- I de centrala delarna av staden ska stadsmiljön och trafiksystemet utformas med fokus på en attraktiv stadsmiljö samt på gående och cyklister. Här får bilisterna anpassa sig till gång- och cykeltrafikanterna.

Gång- och cykeltrafik

Cykling och promenader har positiva effekter på miljö och folkhälsa. Det är utrymmessnåla, billiga, miljövänliga, hälsosamma och jämställda sätt att ta sig fram. För kortare resor är cykeln det snabbaste och smidigaste alternativet. Cykeltrafiken är en viktig del av Köpings kommuns strävan att skapa en hållbar kommun.

Köping har ett väl utbyggt cykelvägnät men det har saknats en tydlig hierarki för cykelvägnätet. Förbättringar kan alltid göras och förändringar behövs i takt med att tätorten växer. Ett förbättrat cykelnät innebär förbättrad framkomlighet för cyklister och därmed ett ökat antal cyklande, vilket ger positiva effekter för både hälsa och miljö. Detsamma gäller för gångtrafikanter.

Fotgängare skapar förutsättningar för folkliv och möten mellan människor. I stort sett börjar alla resor med en förflyttning till fots, oavsett vilka färdmedel som i övrigt används. Därför är ett ”hela-resan-perspektiv” viktigt att beakta vid såväl planering som detaljutformning.

Köpings kommun har kommit långt i strävan att uppfylla nationella målen för trafiksäkerhet vid gång- och cykelpassager. Arbetet har mestadels handlat om att säkerställa hastighet av 30 km/h för biltrafiken vid passager, vilket innebär att gåendes framkomlighet ökar och säkerheten förbättras.

Både gång- och cykeltrafikanter är mer känsliga för omvägar än bilister. För att göra det attraktivt att gå och cykla är det därför viktigt med ett tillräckligt finmaskigt gång- och cykelnät för att korta ner avstånden och öka tillgängligheten till vardagsmålpunkter.

Det som ingår i översiktsplanens karta är de stråk som utgör huvudnätet för cykeltrafiken. Huvudnätet ska binda ihop alla stadsdelar med viktiga målpunkter som stora arbetsplatser, centrum, järnvägsstation, gymnasieskola, sjukhus och fritidsanläggningar. Delar av huvudnätet kan vara sträckor där cykling sker i blandtrafik men oftast består huvudnätet av separerade cykelvägar som ska vara gena, lättorienterade och med hög komfort och framkomlighet som medger hög hastighet. Utöver det finns ett mer finmaskigt lokalt gång- och cykelnät, ofta utformat för lägre färdhastighet och med beaktande av barns trafikförmåga.

Planering och utformning av gång- och cykelnätet beskrivs mer i kommunens för tillfället gällande trafikplan eller cykelplan.

Viktiga promenadstråk sammanfaller ofta med tätortens grönstruktur som beskrivs i annat kapitel här i översiktsplanen.

Ställningstaganden:

- Förflyttning till fots ska ses som ett eget transportslag och det ska finnas ett väl utbyggt gångvägnät i staden som ger möjlighet att gå den kortaste vägen.
- Kommunen ska fortsätta att bygga ut ett cykelnät som underlättar cykelpendling och andra längre cykelresor i staden, men också för att tillhandahålla säkra cykelvägar till och från exempelvis skolor och fritidsaktiviteter.

- Gång- och cykelvägarna ska upplevas säkra, trygga och trivsamma för alla.
- Drift och underhåll av cykelnätet ska hålla hög kvalitet året runt. Gång- och cykelvägar i huvudnätet ska vara prioriterade framför bilgator när det gäller snöröjning och sandupptagning.
- Vid korsningspunkter med biltrafik längs huvudnätet för cykeltrafik ska cyklisters framkomlighet prioriteras framför biltrafikens framkomlighet, exempelvis genom hastighetsdämpande åtgärder för biltrafiken, cykelöverfarter eller trafiksignaler som prioriterar cykeltrafikanter.
- Kommunen ska höja trafiksäkerheten vid korsningspunkter mellan oskyddade trafikanter och motorfordon. Viktiga målpunkter ska ligga till grund för vilka korsningspunkter som prioriteras.
- Fler cykelparkeringar med tak och möjlighet att låsa ramen bör finnas vid viktiga målpunkter, så som vid butiker, offentlig service, fritidsanläggningar och stora arbetsplatser.
- Om uthyrning av elsparkcyklar blir aktuellt i Köping ska kommunen försöka hitta en lösning så att parkering av elsparkcyklarna sker på ett ordnat sätt och att de eventuella kostnader som uppstår för kommunen kan åläggas uthyraren genom avgifter.

Kollektivtrafik

En väl fungerande kollektivtrafik medverkar till en positiv regional utveckling och ett mer hållbart trafiksystem. Kollektivtrafikens betydelse och kommunala ställningstaganden kring regional utveckling utvecklas i kommande kommunövergripande översiktsplan.

Järnvägsstationen och hållplatsen vid Hökartorget utgör befintliga noder för kommunikationer inom Köpings kommun.

Buss

Kollektivtrafiken per buss som trafikerar Köpings gator utgörs av regionbusslinjer mot Eskilstuna via Kungsör, Arboga via Valskog, Skinnskatteberg via Kolsva, samt Västerås via Munktorp, Kolbäck och Dingtuna. Den mest använda hållplatsen, Hökartorget, är en naturlig bytespunkt och knutpunkt i stadskärnan där bussarna bidrar till att befolka platsen. Det finns dock en avsiktsförklaring mellan Köpings kommun och Region Västmanland om att flytta busstrafiken från Hökartorget, på initiativ från Region Västmanland. Köpings tätort har idag ingen stadstrafik men ett flexbussystem med ett 80-tal hållplatser.

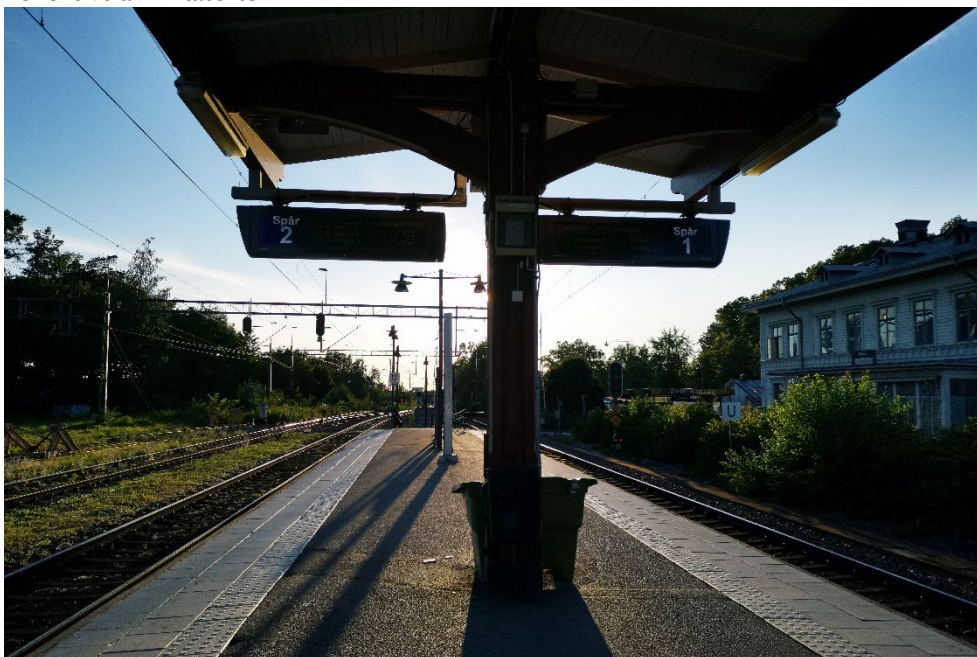
Ställningstaganden:

- Den regionala och kommunala kollektivtrafiken ska beaktas vid fysisk planering.

- På de gator där det går bussar i kollektivtrafik ska bussens framkomlighet prioriteras gentemot framkomligheten för övrig biltrafik. Detta kan exempelvis ske genom bussprioritering i korsningar, timglashållplatser med mera.
- Det mest fördelaktiga för Köpings tätort är att samtliga regionbusslinjer angör Hökartorget. I andra hand ska de angöra hållplatser på de gator som omsluter centrum (t.ex. Nygatan, Torggatan, Glasgatan).
- Om Hökartorget avvecklas som hållplats för den regionala busstrafiken ska kommunen se till att Hökartorget och Glasgatan även fortsättningsvis är utformade på ett sätt som gör att de återigen skulle kunna angöra Hökartorget i framtiden.

Järnväg

Tågtrafiken är stommen i den regionala och storregionala kollektivtrafiken och måste ges högsta prioritet. Mäljarbanan är viktig för Köpings kommunikationer, bland annat med tanke på arbetspendling. Köpings järnvägsstation är en knutpunkt för kollektivtrafik i tätorten.

Ställningstaganden:

- Stationshusets ägare, verksamhetsutövare, kommunen och Trafikverket behöver alla samverka för att erbjuda resenärerna en så inbjudande, trygg och tillgänglig järnvägsstation som möjligt.
- Restiden med tåg till Stockholm, Västerås, Örebro och andra orter på Mäljarbanan behöver minska och kommunen är positiv till åtgärder på Mäljarbanan som ökar kapaciteten och kortar restiderna. Dessa åtgärder på

befintlig bana får dock inte försvåra eller försena tillkomsten av en ny genare sträckning av Mäljarbanan.

Se vidare i avsnitt Framtida järnvägssträckning nedan.

Biltrafik

Persontrafik

Gatorna och vägarna i för biltrafik i Köpings tätort har olika primära funktioner, som genomfart, huvudväg eller lokalgata. Hur gatunätet utformas beror på en avvägning mellan anspråken på en attraktiv stadsmiljö, en enkel och lättorienterad miljö, en säker trafikmiljö som inte leder till olyckor, den samlade trafikens anspråk på kapacitet och framkomlighet.

Genom att planera för ett lägre trafiktempo för biltrafiken kan kapaciteten på gatorna öka samtidigt som miljön för stadens invånare kan förbättras vad gäller buller och trafiksäkerhet. En överflytt till större andel hållbara trafikslag är nödvändig av klimatskäl, och då kan gång, cykel och kollektivtrafik behöva få mer av gaturummet. Detta ger ett tryggare och mer flexibelt stadsrum.

Delar av Köpings tätort präglas av ett relativt osammanhängande gatunät med återvändsgränder och så kallade säckgator. Det får fördelen med lite trafik inne i kvarteren och på återvändsgatorna men desto mer trafik på de uppsamlade gatorna som leder ut från kvarteren. Ett mer sammanhängande gatunät minskar onödiga omvägar, fördelar trafiken jämnare och gör det lättare att orientera sig.

När E18 nu håller motorvägsstandard hela sträckan mellan Köping och Västerås kommer antalet tillfällen då trafik leds om via Västeråsvägen länsväg 558 och Ringvägen genom Köpings tätort troligen att minska.

De kapacitetsproblem som upplevs i Köpings tätort idag rör främst köbildning på avfarten från E18 vid trafikplats Strö från Västeråshället, och cirkulationsplatsen på Bergslagsvägen/länsväg 250 söder om E18 vid trafikplats Strö. Med knappt 20 000 inkommande fordon per dygn börjar den närma sig kapacitetsgränsen för en enkelfältig cirkulationsplats.

Vägnätet i kommunal och regional synvinkel behandlas i den kommunövergripande översiktsplanen.

I kartan visas planerade huvudgator ungefärlig sträckning. I senare skede av planeringen tillkommer lokalgator.

Ställningstaganden:

- Köpings kommun önskar att Trafikverket gör vägplan och genomför trimningsåtgärder vid cirkulation och avfart vid trafikplats Strö.
- Köpings kommun önskar att Trafikverket utreder de övriga brister och behov som finns för persontrafik och godstransporter på det statliga vägnätet i Köpings tätort, och därefter vidtar åtgärder. Det handlar om tillgängligheten

till Köpings hamn som är av riksintresse, samt strävan efter cirkulationsplatser i korsning Bergslagsvägen – Lötgatan och Västeråsvägen – Ringvägen.

- Gaturum ska utformas efter deras önskade funktion i nätet men också ta hänsyn till den omgivande bebyggelsen och dess funktioner för att åstadkomma ett attraktivt stadsliv.
- Gatunätet ska vara självförklarande, det vill säga gator ska vara utformade så att den tänkta hastigheten avspeglas i utformningen i form av bredd, beläggning, belysning, träd med mera.
- En del av det utrymme som idag i huvudsak disponeras av bilar kan behöva ersättas av utrymme för gående, cyklister och kollektivtrafik.
- Gatunätet ska planeras för att åstadkomma ett mer sammanhängande huvudnät.

Utryckningstrafik

För att ambulans, polis och räddningstjänst ska kunna nå olika delar av kommunen på så kort tid som möjligt är framkomligheten viktig, särskilt på de gator som ofta används för utryckningstrafik. Vilka gatusträckningar det handlar om ska pekas ut i kommande trafikplan.

Ställningstaganden:

- Längs prioriterade gator och vägar för utryckningstrafik ska utryckningsfordonens framkomlighet beaktas vid ombyggnationer och trafikreglering.
- Längs prioriterade gator och vägar för utryckningstrafik ska kommunen sträva efter att vägytenivån inte översvämmas mer än 20 centimeter vid höga flöden och skyfall. Detta beskrivs utförligare i kommunens kommande dagvattenplan. För de prioriterade gator och vägar där framkomligheten inte kan säkerställas, ska alternativa vägval vara identifierade.

Parkering

Detta avsnitt avser bilparkering. Cykelparkering behandlas i avsnitt gång- och cykeltrafik ovan.

Ställningstaganden:

- Kommunen ska verka för ökat samnyttjande av parkering, både på kommunalägd och privatägd mark.
- Planering och reglering av parkeringsplatser i centrala Köping ska göras så att kunder och besökare till centrum gynnas i första hand.
- Kommunen bör utreda hur de stora parkeringsytorna kring centrum kan minskas.

- Kommunen ska ta fram ett policydokument för parkering och en parkeringsnorm vid nybyggnation.
- Utbyggnaden av laddplatser för elbilar bör stimuleras, där de kan anläggas utan att effektuttaget sker på bekostnad av möjligheter till annan etablering. Kommunen bör generellt vara positiv till att upplåta plats för privata aktörers etablering av laddplatser, även på kommunal allmän plats, där det är lämpligt med hänsyn tagen till aktuell lagstiftning och allmänna intressen.

Godstransporter

Ett fungerande nät för godstransporter av olika slag är av största betydelse för näringslivet nationellt, regionalt och för Köpingsföretag. Det är både transportsystemets kapacitet, dess tillgänglighet, tidsmässiga avstånd och transportkostnader som är avgörande.

De regionala sambanden behandlas i den kommunövergripande översiktsplanen. Här tas de transportsamband upp som har betydelse för planeringen av tätortens struktur.

Sjöfart

Sjöfarten är en viktig del i ett hållbart godstransportnät och för avlastningen av vägtransportnätet. Utbyggnad av slussen i Södertälje innebär att större fartyg kan nå hamnarna i Köping och Västerås. Hamnens kontakt med järnvägen i Köping möjliggör omlastning från järnväg till båt eller långträdare. Mälarfärleden och Köpings hamn är av riksintresse.

Sjöfartens betydelse och utveckling beskrivs mer i den kommunomfattande översiktsplanen.

Ställningstaganden:

- Verksamheten i Köpings hamn ska ges förutsättningar att kunna utvecklas.
- Verksamheten i Köpings hamn ges företräde framför många andra intressen, exempelvis tillåts normalt sett inga nya bostäder och verksamheter som kan störas av hamnens verksamhet.
- Hamnens verksamhet ska dock utvecklas på ett sådant sätt att möjligheterna att utveckla området runt Inre hamnen och Mariakajen med bland annat bostäder inte minskas.
- På lång sikt anser Köpings kommun att hanteringen vid energihamnen i Köping bör utvecklas. Inför nästa beslut om riksintresseanspråk önskar kommunen att Trafikverket överväger om hanteringen vid energihamnen fortfarande är av nationell betydelse. Om så inte är fallet bör denna del av hamnen inte längre bedömas vara en del av riksintresset Mälarfarleden och Köpings hamn.
- Utbyggnadsområdet Sjtullen, och de hamnnära delarna av det befintliga industriområdet Sjtullen där även järnvägsspår finns, ska i första hand vikas åt företaget som är beroende av närhet till hamnen.

Järnväg

Järnvägen är av betydelse för företags- och hamnverksamheten i Köping men även för näringslivet i regionen. Därför är det viktigt att järnvägsnätet är väl utbyggt så att godstrafiken kan fungera på ett bra sätt. Detta beskrivs mer i den kommunomfattande översiktsplanen.

Ställningstagande:

- Befintliga industrispår söder om Köpingsån ska behållas för att bibehålla möjligheten till befintliga och framtida godstransporter till industriområdet Byslätten och Sjötullen.

Se vidare i avsnitt Framtida järnvägssträckning nedan.

Lastbilstransporter

Lastbilstransporter i ett regionalt och kommunalt perspektiv beskrivs mer i den kommunövergripande översiktsplanen.

Idag går många tunga transporter förbi Köpings centrala och äldre bebyggelse, på Bergslagsvägen/länsväg 250 och Järnvägsgatan. Den tunga trafiken på Järnvägsgatan är särskilt problematisk då den passerar de vackra stadsmiljöerna Gamla stan och inre hamnen, där några väldigt gamla byggnader i Gamla stan är känsliga mot vibrationer, och det är en väg där många oskyddade trafikanter rör sig på väg till och från järnvägsstationen.

Ställningstaganden:

- Tunga transporter ska så långt det är möjligt lokaliseras till vägsträckor som är utformade för att hantera tung trafik.
- De tunga transporter som ska passera Köping bör styras över från Järnvägsgatan och Bergslagsvägen/länsväg 250 genom staden och i stället passera Köping längs E18-Ångebyleden/länsväg 580-länsväg 250.
- De tunga transporter som ska till hamnen norrifrån eller österifrån bör styras över från Järnvägsgatan och Bergslagsvägen/länsväg 250 genom staden och i stället ta vägen E18-Ångebyleden/länsväg 580 mot hamnen.
- De gator som leder till hamnen, industrierna kring Byslätten samt Nibble industriområde ska kunna klassas för bärighetsklass BK4 och kunna trafikeras av längre fordon.

Farligt gods

Farligt gods är ett samlingsbegrepp för ämnen och produkter, som kan skada människor och miljö vid en trafikolycka. Detta innebär en risk i befintlig bebyggelse och begränsar möjligheterna att utveckla ny bebyggelse i riskområdet. Transporter av farligt gods beskrivs mer i den kommunövergripande översiktsplanen.

I Köpings tätort är E18 och Bergslagsvägen/länsväg 250 primär väg för farligt gods, och Sjötullsvägen-Järnvägsgatan-Norsavägen sekundär väg för farligt gods. På järnvägen och sjövägen transporteras också farligt gods. Farligt gods på E18 passerar kommunens vattentäkt vid Strömotet. Ett annat problem är då E18 är blockerad och trafiken leds om till gamla Västeråsvägen via Ringvägen i Köping. Där kan en olycka få mycket stora konsekvenser för de boende.

Ställningstaganden:

- Det är viktigt att skydda kommunens vattentäkt med hänsyn till transporter av farligt gods. Trafikverket behöver uppmärksamma skyddet för vattentäkten vid åtgärder som kan påverka denna.
- Kommunen ska verka för att förbjuda trafik med farligt gods genom centrala delar av tätorten, såvida inte lossningsplatsen är så belägen.
- Transporter med farligt gods som ska passera Köping bör styras över från Järnvägsgränd och Bergslagsvägen/länsväg 250 genom staden och i stället passera Köping längs E18-Ångebyleden/länsväg 580-länsväg 250.
- Transporter med farligt gods som ska till hamnen norrifrån eller österifrån bör styras över från Järnvägsgränd och Bergslagsvägen/länsväg 250 genom staden och i stället ta vägen E18-Ångebyleden/länsväg 580 mot hamnen.
- Ångebyleden/länsväg 580 bör bli rekommenderad primär väg för farligt gods, i stället för länsväg 250 från trafikplats Strö till korsningen med Nya Hamnvägen.

Framtida järnvägssträckning

Tillgängligheten till effektiva transporter för privatpersoner och näringsliv är en del i omställningen till ett hållbart framtida samhälle. Tågtrafiken ska tillfredsställa både passagerares och godstransporters behov. Därför behöver kapaciteten på banan öka och restiderna med tåg till Stockholm och andra orter behöver minska för att öka förutsättningarna för pendling till och från Köping.

Trafikverket har i åtgärdsvalsstudien ”Förbättrad tillgänglighet inom stråket Stockholm – Oslo” konstaterat att stråket Stockholm – Oslo är transportintensivt och mycket talar för en fortsatt och förhållandevis snabb tillväxt av både person- och godstransporter samtidigt som det finns tydliga brister i stråket.

För sträckan Örebro-Västerås baseras åtgärdsförslagen på en utbyggnad av den befintliga Mälardalen för att återställa järnvägens funktionalitet och möta marknadens efterfrågan på en utökad trafik. Åtgärdsvalsstudien föreslår att bygga ut befintligt enkelspår Valskog-Björke till dubbelspår i en ny rätare sträckning och att ett nytt stationsläge kan bli aktuellt i Köping.

Planering av systemförändrande infrastrukturanläggningar är processer som pågår under mycket lång tid. Nuvarande osäkerheter för hur Mälardalen ska utvecklas mot 2040 ger berörda kommuner utmed sträckan stora utmaningar i den översiktliga planeringen. Det är svårt för Köpings kommun att bedriva fysisk planering för tätorten när en så viktig struktur som Mälardalens framtida järnvägssträckning inte är känd. Därför tog Köpings kommun initiativ till att genomföra en studie av lämplig lokalisering av framtida järnväg så att mark kan reserveras och därmed inte omöjliggöra en framtida järnvägssträckning i centralt läge genom Köping.

Flera överväganden har gjorts i studien av olika alternativa sträckningar. För att möjliggöra för ökad pendling till och från Köping önskas ett så centralt stationsläge som möjligt. Man försöker naturligtvis minimera intrången och störningarna för

befintliga bostäder och företag. Samtidigt så behöver den nya sträckningen uppfylla regionala och nationella intressen gällande god geometrisk utformning, förbättrad hastighetsstandard och minskade restider för att vara realiserbar.

Kommunens uppfattning är att även om utredningen inte har någon formell status i den nationella planeringen så är den ett fullgott underlag för kommande utredningar inom Trafikverket gällande framtida järnvägsstråk genom Köping. En samsyn med Trafikverket om framtida järnvägssträckning genom Köping skulle ge ett tydligt stöd för kommunens fysiska planering men också ge viktiga utgångspunkter för Trafikverkets kommande inriktningsplanering för Mäljarbanan.

Den kompletta utredningen heter ”Utredning framtida järnväg genom Köping”, Tyréns 2021-02-17. Konsekvenserna av förslaget återges översiktligt i miljökonsekvensbeskrivningen.

Ställningstaganden:

- Köping verkar för att det ska finnas ett stationsläge i tätorten även vid en framtida ny järnvägssträckning genom Köping.
- Mark reserveras för framtida ny sträckning av Mäljarbanan i dubbelspår genom Köping enligt den föreslagna korridoren i utredningens alternativ Centralt.
- Den föreslagna sträckningen är det studerade alternativ som bäst tillgodoser kommunala intressen med centralt stationsläge, men som också uppfyller regionala och nationella intressen gällande regional utveckling, god geometrisk utformning, förbättrad hastighetsstandard och minskade restider.
- Köpings kommun kommer verka för att en avsiktsförklaring upprättas med Trafikverket om den föreslagna korridoren i alternativ Centralt. I denna överenskommelse bör båda parter, med beaktande av olika intressen, uttrycka en gemensam syn på hur en järnvägssträckning genom Köpings centrala delar bör vara lokaliserad.
- Järnvägsreservatet ska ges högsta skyddsstatus i jämförelse med andra konkurrerande intressen. Inga åtgärder ska vidtas som omöjliggör eller väsentligt försvårar tillkomsten av en ny järnväg.
- Nya bostäder ska inte tillkomma i järnvägsreservatet eller sådan närhet av järnvägsreservatet att bostäderna kan förväntas utsättas för risker eller för buller från den framtida järnvägen som överskrider bullernormerna.
- Befintlig bostadsbebyggelse i järnvägsreservatet ska kunna användas, renoveras och byggas om för att fungera väl som bostad i väntan på att järnvägen anläggs. Bostäderna bör dock endast byggas ut i mindre omfattning, till exempel mindre utbyggnader eller komplementbyggnader. Detsamma gäller för befintliga bostäder som ligger så nära järnvägsreservatet att de kan förväntas utsättas för risker eller för buller från den framtida järnvägen som överskrider bullernormerna.

- Nya verksamheter eller anläggningar ska inte tillkomma i järnvägsreservatet eller i sådan närhet av järnvägsreservatet att de omöjliggör eller väsentligt försvårar tillkomsten av en ny järnväg.
- Befintliga verksamheter i järnvägsreservatet ska kunna bedrivas vidare i väntan på att järnvägen anläggs. Befintliga byggnader ska kunna renoveras, byggas om och moderniseras för att nuvarande typ av verksamhet ska kunna fungera väl. Mer kostsamma ombyggnationer, tillbyggnader och nybyggnationer bör inte ske. Eventuella nya byggnader ska vara av lägre värde eller med kort livslängd.
- Obebyggda ytor i reservatet vid Macksta kan användas som jordbruksmark, hästagar, idrottsytor, odlingslotter eller liknande, i väntan på järnvägen. Obebyggda ytor i reservatet vid Byslätten kan med fördel användas för solceller eftersom det finns två närliggande stora transformatorstationer. Andra icke-permanenta användningar kan också vara möjliga.
- Mark ska reserveras för framtida ny järnvägsstation inklusive ytor för parkeringar, service och järnvägspark i östra delarna av Mariakajen. Kommunen behöver även ta hänsyn till järnvägsstationens framtida läge vid planering av förändringar i omkringliggande kvarter och infrastruktur.
- Konsekvenser av en tunnel under Karlbergsskogen behöver utredas i ett tidigt skede av utredningsprocessen inför anläggande av ny järnväg.
- Konsekvenser för dagvattenhantering och markavvattning kopplat till översvämningsrisk behöver utredas i ett tidigt skede av utredningsprocessen inför anläggande av ny järnväg där denna kommer passera lågpunkter i terrängen vid Byslätten och Macksta.

10 Riksintressen

Om riksintressen

Riksintressen är mark- eller vattenområden som anses vara av nationell betydelse för något av de syften som anges i 3 och 4 kap. miljöbalken. Det kan exempelvis handla om vägar, järnvägar, kulturmiljövård, naturvård, yrkesfiske eller mineralresurser.

Riksintressena ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada, försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av dem, eller motverka dem. Vid planläggning, lovgivning och tillståndsprövning i närheten av riksintressena ska områdets funktioner skyddas. Bestämmelserna om riksintressen finns i 3 och 4 kapitlet miljöbalken.

Kommunen ska i översiktsplanen redovisa alla riksintressen och hur kommunen avser att tillgodose riksintressena. Nedanstående utpekade riksintressen berörs av fördjupningen av översiktsplanen för Köpings tätort.

Kommunen bedömer att inget av de utpekade riksintressena påtagligt skadas av de ställningstaganden kring mark- och vattenanvändningen som planen omfattar.

Yrkesfiske, sjöar, 3 kap 5 § MB

Mälaren är utpekad som riksintresse för fångstområden och lek- och uppväxtområde för gös.

Eventuella åtgärder som muddring, grävning, fyllning eller liknande ska ske med stort hänsynstagande till områdets betydelse för fisket.

Anläggningar för kommunikation, 3 kap 8 § MB

Trafikverkets utpekande av riksintressen sker ur ett hushållningsperspektiv och utifrån det övergripande transportpolitiska målet. Transportsystemet ska erbjuda medborgarna och näringslivet en god, miljövänlig och säker infrastruktur som är samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar.

Det finns fyra områden av riksintresse för anläggningar för kommunikationer i Köpings tätort.

Sjöfart och Köpings hamn

Köpings hamn och farleden till Köpings hamn utgör riksintresse för sjöfart enligt Sjöfartsverkets beslut den 22 oktober 2001. Köpings hamn och hamndelar som är både på land och till sjöss är av riksintresse för regionen. Innebörden av riksintresset och vilka funktioner som ingår har beskrivits i en rapport framtagen av Sjöfartsverket och Länsstyrelsen i samarbete med Vägverket och Banverket (Rapport maj 2007). I rapporten preciseras vilka hamndelar som bedöms vara av riksintresse.

I riksintresset Köpings hamn ingår även de järnvägsspår som krävs för hamnens funktion.

Hamnen och hamndelarna ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningar i hamnen.

Transporter till och från hamnen måste säkerställas, det vill säga utöver farleden in till hamnen ska även anslutande infrastruktur i form av väg- och järnvägsanslutningar säkras.

På lång sikt anser Köpings kommun att hanteringen vid energihamnen i Köping bör avvecklas. Inför nästa beslut om riksintresseanspråk önskar kommunen att Trafikverket överväger om hanteringen vid energihamnen fortfarande är av nationell betydelse. Om så inte är fallet bör denna del av hamnen inte längre bedömas vara en del av riksintresset Mälarfalleden och Köpings hamn.

Väg

Väg E18 ingår i det stamvägnät som utgör riksintresse enligt 3 kap. 8 § MB som Trafikverket har fastställt 2010. Vägarna i det nationella stamvägnätet är av särskild nationell betydelse. Väg E18 går i Sverige från norska gränsen till färjeläget i Kapellskär.

Även anslutningen till Köpings hamn via länsväg 580 (Ängebyleden), länsväg 250 och Nya Hamnvägen är av riksintresse för vägar.

Ny bebyggelse och nya verksamheter bör inte lokaliseras i anslutning till viktiga transportleder på ett sätt som kan förhindra deras funktion. De mark-, och vattenområden som behövs för ny- och ombyggnationer av vägsträckningarna som ingår i det utpekade vägnätet ska skyddas på samma sätt som befintliga vägar.

Järnväg

Enligt beslut från Trafikverket ska de mark- och vattenområden, som berörs av utpekade befintliga och planerade banor, spårområden och terminaler samt de stationer som är belägna vid dessa banor, skyddas med stöd av miljöbalkens bestämmelser i 3 kapitlet 8 § MB. Områdena ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomst eller utnyttjande av järnvägsanläggning. Funktionen av dessa anläggningar ska skyddas så att de transportpolitiska målen som miljömål inte motverkas.

Utöver själva banan så är alla järnvägsstationer med resandeutbyte utmed det utpekade järnvägsnätet av riksintresse samt befintliga och planerade anläggningar som behövs för elförsörjning, trafikledning mm.

De lokala järnvägsspåren, från hamnen till växelspåret, som krävs för hamnens funktion är av riksintresse både för järnvägen och för sjöfarten.

Kommunen planerar för möjligheten att järnvägen i framtiden dras i en rätare sträckning genom Köping. Då kan delar av befintlig järnväg tas bort. Se avsnitt

Framtida järnvägssträckning i kapitel Trafik. Kommunen önskar att den föreslagna järnvägen på sikt bör utgöra riksintresse för anläggningar för kommunikation.

Rörligt friluftsliv, 4 kap MB

FÖP:en gränsar till riksintresset det rörliga friluftslivet Mälaren med öar och strandområden, i de sydöstliga delarna av Köpings tätort. Inom området ska turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets intressen, särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön.

Kommunen bedömer att riksintresset inte berörs av ställningstagandena i fördjupningen av översiktsplanen.

Naturvård, 4 kap MB

Natura 2000

Natura 2000 är ett nätverk av värdefulla naturområden inom EU med syfte att bidra till bevarandet av biologisk mångfald. Varje naturtyp och art ska bidra till att upprätthålla s.k. gynnsam bevarandestatus inom sin biogeografiska region. Natura 2000-områden är att betrakta som riksintresse enligt 4 kap 8 § Miljöbalken.

I närheten av Köpings tätort finns två Natura 2000-områden, Lindöberget Väst, som omfattas av både art- och habitatdirektivet, samt fågeldirektivet, och Lindöberget Öst som endast omfattas av art- och habitatdirektivet.

Kommunen bedömer att Natura 2000-områdena inte berörs av ställningstagandena i fördjupningen av översiktsplanen.

Ordlista och definitioner

Det förekommer en lång rad stadsbyggnadstermer i översiktsplanen. Här följer en definition av dessa.

Allmän plats

I detaljplaner skiljer man på kvartersmark och allmän plats. Allmän plats kan vara gator, torg, park och natur.

Bebyggelse

En samling av byggnader, eller mer korrekt; en samling av byggnadsverk som inte enbart består av andra anläggningar än byggnader.

Centrum

Kvartersstaden i centrala Köping där den mesta av kommersiell handel och restauranger finns. Orden centrum och stadskärna används ofta synonymt.

Detaljplan

En detaljplan bestämmer hur mark och vatten får användas inom ett visst område.

Ekosystem

Ekosystem är ett område i naturen som där alla delar (växter, djur, vatten, småkryp med mera) arbetar tillsammans och/eller är beroende av varandra.

Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster är exempelvis när växter renar luften, och små organismer renar vatten, bin pollinerar växter och trädens rötter skyddar mot erosion.

Funktionsbehandling

Arbetsplatser, bostäder och fritidsutbud finns i anslutning till varandra.

Förtätning

”Luckor” i stadslandskapet, som kan bebyggas.

Gröna stråk

Stråk som binder samman små och stora grönområden, exempelvis stigar i naturområden som knyter samman målpunkter, trädkantade gång- och cykelstråk i stadsmiljö, eller en å som rinner genom en stad.

Kvartersstad

Kvartersstad, eller stenstad, kallas den stadsmiljö med flervåningshus anlagda i kvarter som ofta återfinns i städernas centrum.

Lokalt omhändertagande av dagvatten

Innebär att regnvatten tas omhand på naturmark och infiltreras i marken, dagvattnet leds inte bort i ledningar.

Markanvändning

Människans utnyttjande av jordens yta för olika ändamål, exempelvis bostäder, jordbruk, park, gruvsdrift, parkering. Tillåten markanvändning regleras i detaljplaner.

Målpunkter

Målpunkter kan vara stora arbetsplatser, centrum, järnvägsstation, gymnasieskola, sjukhus och fritidsanläggningar.

Mångfunktionell bebyggelse

I översiktsplanen pekas vissa områden ut för mångfunktionell bebyggelse, vilket menas att flera olika användningar kan finnas. Bostäder, centrum, skola, handel, kontor, och andra icke-störande verksamheter.

Nod

Viktiga knutpunkter i transportsystemen där byte mellan transportslag eller omlastning sker, såsom resecentrum, stationer och terminaler.

Näringsliv

Med näringsliv avses i översiktsplanen allt från kontor, handel, service, centrumanläggning, hotell och besöksnäring till bilservice, industri och lager, som kan vara i behov av verksamhetsmark.

Offentliga rum

Offentliga rum är ett begrepp som används i översiktsplanen som avser platser (både utomhus och inomhus) som allmänheten kan vistas i.

Rumslig barriäreffekt

Med detta begrepp menas något som skapar barriärer i staden eller landskapet, det kan exempelvis vara en stor väg eller som skiljer två bostadsområden åt.

Stad

En större, mer betydande tätort. Förr hade städer en speciell ställning och speciella rättigheter och skyldigheter; numera är städer ingen särskild kategori i administrativa sammanhang.

Stadsdel

En stadsdel är ett enhetligt delområde i en stad. Kan karakteriserat av sitt läge, byggnadsstil, m.m. Ibland använd istället ordet ”område”.

Stråk

Vägar eller stigar där personer ofta färdas.

Utbyggnadsområde

Område som planeras för ny bebyggelse. Det kan avse både bostäder, verksamheter, handel med mera.

Verksamheter

Ordet verksamheter används i översiktsplanen för allt från kontor, handel, service, centrumanläggning, hotell och besöksnäring till bilservice, industri och lager, men också offentliga verksamheter så som skola, förskola, fritidsgård, vårdcentral, myndigheter med mera. Man brukar i plansammanhang skilja på icke störande verksamheter och störande verksamheter, där störande verksamheter behöver hållas geografisk avskilda från bostäder.

Verksamhetsområde

Ett verksamhetsområde i översiktsplanens karta är till för industrier och andra

störande, trafikalkstrande eller ytkrävande verksamheter som inte passar att finnas i en stadsmiljö där det även finns bostäder. Brukar kallas ”industriområde”.

Källförteckning

- Boverket, Arkitektur och gestaltad livsmiljö,
<https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo/>
- Boverket, Kunskapsbanken om översiktsplan, <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/oversiktsplan/>
- Köpings kommun, Arkitekturguiden, Stadsarkitektkontoret 2004, reviderad 2014
- Köpings kommun, Bostadsförsörjning i Köpings kommun 2022-2030, antagen 2023-05-08
- Köpings kommun, Dagvattenplan för Köpings kommun, Tyréns, 2022-01-25
- Köpings kommun, Dagvattenpolicy för Köpings kommun, Tyréns, 2022-01-25
- Köpings kommun, Dagvattenöversikt för Köpings kommun, Tyréns, 2022-01-25
- Köpings kommun, Gestaltningsprogram Köpings centrum, antagen 2022-06-20
- Köpings kommun, Förslag till gestaltningsriktlinjer för Köpings tätort, Innovark, AB, oktober 2022
- Köpings kommun, Grönstruktur i Köping - kartläggning och strategi ur ett ekosystemtjänstperspektiv, Ecogain, 2019
- Köpings kommun, Kristinelunds sportfält - Förslag till utformning, WSP 2020-11-12
- Köpings kommun, Kulturhistoriskt intressanta byggnader i Köpings tätort, 1987-05-06, godkänd av kommunfullmäktige 1987-06-22
- Köpings kommun, Köping i framtiden, översiktsplan för Köpings kommun, antagen 2012-09-24
- Köpings kommun, Köpings fysiska miljö, sammanställning av enkät, 2019,
<https://storymaps.arcgis.com/stories/d3cffe3ca8f4c53b32aab8875fc02ec>
- Köpings kommun, Köpings tätort – historia och stadsbild, Innovark AB, oktober 2022
- Köpings kommun, Lokalförsörjningsplan 2021 – 2029, 2021-03-31
- Köpings kommun, Mål 2020-2027, antagna 2019-12-16
- Köpings kommun, PM Trafikförsörjning av Byslätten, VAP 2021-12-03
- Köpings kommun, PM Trafikutredning vägstruktur östra Köping, VAP 2021-05-28
- Köpings kommun, Riskbedömning - omgivningspåverkan från farliga verksamheter och transportleder för farligt gods, WSP 2020-12-03
- Köpings kommun, Skyfallskartering Köping, Norconsult 2020-05-08, kompletterad ner till Hedströmmen 2022-12-16
- Köpings kommun, Stadsanalys Köpings tätort - Ett kunskapsunderlag till gestaltningsprogram för Stora gatan med sidogator, White arkitekter 2021-08-31

Köpings kommun, Särskilda områden av intresse för kulturminnesvärden i Köpings kommun, 1987-05-06, godkänd av kommunfullmäktige 1987-06-22

Köpings kommun, Trafikplan Köping, antagen 2003-02-13

Köpings kommun, Utredning framtida järnväg genom Köping, Tyréns 2021-02-17

Köpings kommun, Värdefulla bebyggelsemiljöer i Köpings stad, 1985-05-03, antagen av kommunfullmäktige 1985-06-27

Länsstyrelsen i Västmanland, Bostadsmarknadsanalys 2021, rapport 2021:07

Länsstyrelserna Stockholm, Södermanland, Uppsala, Västmanland; Rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå för ny bebyggelse vid Mälaren – med hänsyn till risken för översvämning, 2015-03-05

MSB, Konsekvenser av en översvämning i Mälaren, 2012

MSB, Översvämningskartering utmed Hedströmmen, 2016-04-29

MSB Översvämningskartering utmed Kölstaån och Köpingsån, 2015-11-17

MSB, Översiktlig stabilitetskartering i Västmanlands län - Köpings kommun, 2018-09-30

Naturvårdsverket, Sveriges miljömål, <https://sverigesmiljomal.se/miljomalen/>

Region Västmanland, Länsplan för regional transportinfrastruktur i Västmanlands län 2018-2029, antagen

Region Västmanland, Regional utvecklingsstrategi 2030, beslutad 2020-06-16

Statistiska centralbyrån och Region Västmanland, Regional befolkningsprognos för Köping 2018 - 2070, december 2018

Trafikverket, Nationell plan för transportsystemet 2018–2029, fastställd 2018-05-31

Trafikverket, Åtgärdsvalsstudie förbättrad tillgänglighet inom stråket Stockholm–Oslo, november 2017

Trafikverket, Åtgärdsvalsstudie Örebro C – Västerås C, 2018-04-13

VafabMiljö Kommunalförbund, Avfallsplan 2020-2030

Västmanlands läns museum, Modernismen i Köpings kommun, 2013

Bilagor

Kartor

Miljökonsekvensbeskrivning

Mål- och styrdokument

Planeringsunderlag

Samrådsredogörelse

Utlåtande (inklusive Länsstyrelsens granskningsyttrande)